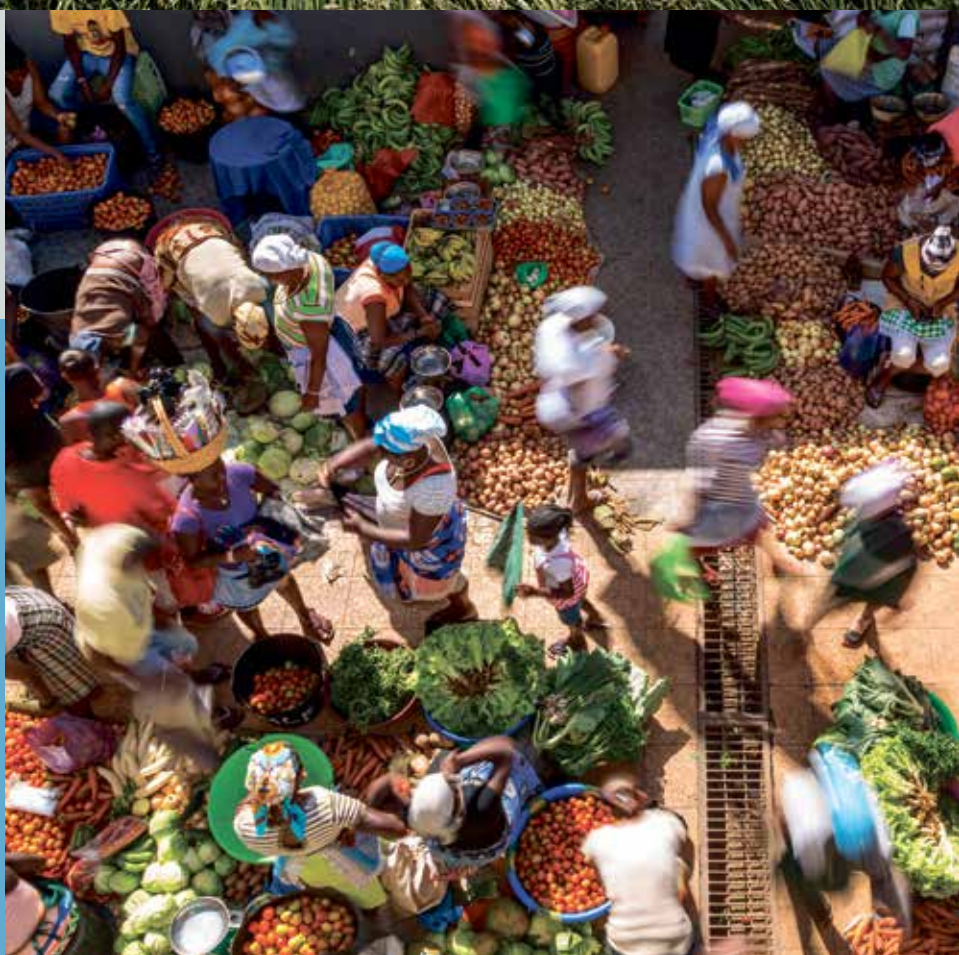
Knowledge grows

Code of Conduct -ohje

2018

Sisältö

		Sivu
1	Toimitusjohtajan tervehdys	4
2	Knowledge grows	5
3	Uusi päivitetty Code of Conduct -ohje	6
4	Ihmiset	9
5	Ihmisoikeudet ja kestävä kehitys	14
6	Petokset	16
7	Eturistiriidat	17
8	Korruptionvastaisuus	18
9	Edustustapahtumat, lahjat ja kulukorvaukset	20
10	Yhteistyö liiketoimintakumppanien kanssa	24
11	Kilpailulainsäädäntö	26
12	Taloudellinen vastuu	28
13	Yhtiön tietojen suojaaminen	30
14	Tietosuoja	32
15	Osakkeenomistajat ja yhteisö	33
16	Neuvojen pyytäminen ja ongelmista ilmoittaminen	35
17	Eettisen ja vaatimustenmukaisen toiminnan työkaluja	38

1 Toimitusjohtajan tervehdys

Hyvä kollega

Voimme iloita vain menestyksestä, joka on saavutettu hyväksyttävällä tavalla. Tapamme tehdä liiketoimintaa määrittää, millainen yritys olemme. Toimintakulttuurimme toimii kilpailuvalttina ja ohjaa kaikkea sisäistä toimintaamme. Huomioimme sen käytöksessämme ja päätöksissämme, ja se auttaa meitä edistämään ydinarvojamme:

Ambition, Curiosity, Collaboration ja Accountability.

Teemme yhteistyötä kollegoiden, liiketoimintakumppanien ja yhteiskunnan kanssa luodaksemme tukevan pohjan pyrkimyksillemme. Rakennamme luottamusta rehellisyydellä. Pyrimme aina tekemään oikean päätöksen ja puuttumaan tilanteisiin, joissa korkeat standardimme eivät täyty.

Code of Conduct -ohje on olennainen osa periaatteitamme. Ohje koskee minua, johtoryhmää, hallitusta ja jokaista työntekijäämme jokaisena päivänä. Tiedon jakaminen auttaa meitä kaikkia ymmärtämään paremmin eettiset periaatteemme. Näistä periaatteista ei tingitä, sillä ne antavat toiminnallemme oikeutuksen. Toimimme aina niiden mukaisesti.

Hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja
Svein Tore Holsether

2 Knowledge grows: vastuullista liiketoimintaa

At Yara our mission is to responsibly feed the world and protect the planet. Our vision is of a collaborative society, a world without hunger, a planet respected.

Knowledge grows -konseptimme on tämän pyrkimyksen ytimessä. Kyse on siitä keitä olemme, mitä teemme ja miksi. Knowledge grows -konsepti näkyy kunnianhimossamme, kun etsimme kestäviä ratkaisuja aikamme globaaleihin haasteisiin.

Eettisen toiminnan ohjelmamme on tärkeä osa näiden periaatteiden totuttamista. Yaran menestys riippuu maineemme vaalimisesta ja ihmisten luottamuksen säilyttämisestä.

Knowledge grows luo pohjan vastuulliselle liiketoiminnalle, ja eettisen toiminnan ohjelma tukee sitä seuraavin tavoin:

- helpottaa tiedonjakoa tiedotuskanavien, laajan koulutusohjelman, Code of Conduct -ohjeen ja muiden dokumenttien kautta
- edistää läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta kaikessa toiminnassa.

Code of Conduct -ohje kiteyttää sitoutumisemme innovatiivisiin, positiivisiin ratkaisuihin ja vastuulliseen liiketoimintaan.

3 Uusi päivitetty Code of Conduct -ohje

3.1 Vuoden 2018 Code of Conduct -ohje

Code of Conduct -ohje julkaistaan vuosittain. Nyt käsillä olevaa vuoden 2018 Code of Conduct -ohjetta sovelletaan 1. tammikuuta 2018 alkaen.

On sinun velvollisuutesi tutustua Code of Conduct -ohjeen sisältöön, mukaan lukien muutoksiin, joita on tehty aiempiin versioihin nähden. Ohjetta voidaan päivittää useammin kuin kerran vuodessa.

Vuoden 2018 Code of Conduct -ohje sisältää seuraavat päivitykset:

- Uusi ihmisoikeuksia ja kestävää kehitystä koskeva kohta on lisätty – katso kohta 5.
- Uusi tietosuojaa koskeva kohta on lisätty – katso kohta 14.
- Huume- ja alkoholikäytäntöä koskeva selvennys – katso kohta 4.1.
- Uusi tuotteiden väärinkäyttöä koskeva alakohta – katso kohta 10.
- Lisäksi tekstiin on tehty pieniä selvennyksiä sekä oikeinkirjoitus- ja kielioppikorjauksia.

Tutustu näihin päivitettyihin ohjeisiin huolellisesti.

Code of Conduct -ohje on saatavana tällä hetkellä 15 kielellä Ethics and Compliance Pulse -sivuilla ja osoitteessa www.yara.com.

3.2 Keitä Code of Conduct -ohje koskee?

Code of Conduct -ohje koskee kaikkia Yaran[1] työntekijöitä – koko-, osa- ja määräaikaisia – sekä hallituksen jäseniä.

Yara edellyttää, että sen kaikki liiketoimintakumppanit[2] noudattavat omassa liiketoiminnassaan Code of Conduct -ohjetta vastaavia periaatteita sekä Yaran liiketoimintakumppanien Code of Conduct -ohjeessa määriteltyjä periaatteita. Lisäksi Yara asettaa lisävaatimuksia välittäjinään toimiville liiketoimintakumppaneille[3].

Konsultit ja urakoitsijat katsotaan Code of Conduct -ohjeessa tarkoitetuiksi liiketoimintakumppaneiksi. Heitä koskevista vaatimuksista määrätään heidän kanssaan tehdyissä sopimuksissa.

[1] ”Yara” tarkoittaa Yara International ASA -yhtiötä sekä sen tytär- ja konserniyhtiöitä.
[2] Määritelmä on kohdassa 10 Yhteistyö liiketoimintakumppanien kanssa.
[3] Määritelmä on kohdassa 10.1 Välittäjät: Yaran puolesta toimiminen.

3.3 Kurinpitotoimet

Yara ei suvaitse toimintaa, joka on Code of Conduct -ohjeen, Yaran käytäntöjen ja menettelytapojen tai lakien ja asetusten kirjaimen tai hengen vastaista. Tällaisista rikkomuksista seuraa lähes aina kurinpitotoimia, ääritapauksissa työsuhteen purkaminen. Kaikki kurinpitotoimet ovat kohtuullisia, suhteessa rikkomusten vakavuuteen sekä paikallisten käytäntöjen ja lakien mukaisia.

Jos rikkomukseen liittyy paikallisen lain tai asetusten vastaista toimintaa tai Yara vaatii vahingonkorvausta, rikkomuksista voi seurata niihin syyllistyneelle myös siviili- ja rikoskanteita.

Jos esimiehen tai johdon antama ohje on Code of Conduct -ohjeen, Yaran käytäntöjen ja menettelytapojen tai lakien ja asetusten vastainen, kieltäytyminen sen noudattamisesta ei johda minkäänlaisiin vastatoimiin, rangaistuksiin tai kurinpitotoimiin, vaikka kieltäytymisestä aiheutuisi Yaralle taloudellisia tappioita.

Lisätietoja neuvojen pyytämisestä tai ilmoitusten tekemisestä on kohdassa 16 Neuvojen pyytäminen ja ongelmista ilmoittaminen.

3.4 Lakien, sääntöjen ja asetusten noudattaminen

Yara on sitoutunut noudattamaan kaikkia lakeja, sääntöjä ja asetuksia maissa, joissa se toimii. Yaralla on toimintoja ja yksiköitä yli 60 maassa eri puolilla maailmaa, joten kulttuurierot voivat vaikuttaa päätöksentekoon. Päätöksenteossa tulee kuitenkin aina noudattaa tiukimpia normeja riippumatta siitä, perustuvatko ne paikalliseen vai kansainväliseen lakiin ja asetuksiin, Yaran käytäntöihin ja menettelytapoihin vai Code of Conduct -ohjeeseen. On muistettava, että vaikka jokin menettely olisi laissa sallittu, se ei välttämättä ole eettinen.

3.5 Työntekijän vastuut

Seuraavat vaatimukset koskevat Yaran koko henkilöstöä:

- Noudata Yaran käytäntöjä ja menettelytapoja sekä paikallisia lakeja ja asetuksia.
- Perehdy Code of Conduct -ohjeeseen ja noudata siinä esitettyjä periaatteita henkilökohtaisessa käytöksessäsi sekä Yaraan liittyvässä liiketoiminnassa.
- Jos et ole varma jostakin liiketoimintapäätöksestä, sinulla on oikeus ja velvollisuus kysyä neuvoa.
- Jos hyvässä uskossa epäilet tai havaitset toimintaa, joka on Code of Conduct -ohjeen, lain ja asetusten tai olennaisesti Yaran käytäntöjen ja menettelytapojen vastaista, sinulla on velvollisuus tehdä siitä ilmoitus ensi tilassa. Tämä koskee myös nykyisiä prosesseja ja käytäntöjä, jotka saattavat olla edellä mainittujen säännösten vastaisia.
- Osallistu aktiivisesti toiminnan eettisyyttä ja vaatimustenmukaisuutta koskevaan koulutukseen ja hankkeisiin.
- Avusta sisäisten tarkastusten tekemisessä.

3.6 Esimiesten lisävastuut

Esimiehiin kohdistuu henkilöstön perusvastuiden lisäksi muitakin vaatimuksia:

- Johda aina esimerkilläsi, ylläpidä Code of Conduct -ohjeen tiukimpia vaatimuksia ja edistä niitä kaikissa tilanteissa.
- Tarjoa alaisillesi tukea ja opastusta Code of Conduct -ohjeen jokapäiväisessä noudattamisessa.
- Kannusta suoria alaisiasi esittämään kysymyksiä ja kertomaan huolenaiheistaan sekä luo avoin ja luottavainen ilmapiiri.
- Tue ja suojele henkilöitä, jotka hyvässä uskossa kertovat huolenaiheistaan tai ilmoittavat rikkomuksista. Tällaiset tapaukset on aina käsiteltävä erittäin puolueettomasti ja ammattimaisesti. Sinullakin on oikeus ja velvollisuus pyytää tarvittaessa neuvoa ilmoitusten käsittelyssä.
- Et saa koskaan ryhtyä rangaistustoimiin niitä vastaan, jotka kertovat huolenaiheistaan hyvässä uskossa, etkä sallia tällaisia toimia muilta.
- Valvo Code of Conduct -ohjeen noudattamista ja varmista, että suorat alaisesi suorittavat kaiken vaaditun koulutuksen.

3.7 Yaran vastuut

Seuraavat vaatimukset koskevat Yaraa yhtiönä:

- Yara määrittää toiminnan eettisyyttä koskevat standardit ja välittää ne henkilöstölle Code of Conduct -ohjeen kautta.
- Yara tarjoaa koko henkilöstölleen koulutusta ja työkaluja, joita tarvitaan jokapäiväisessä työssä ilmenevien eettisten tai vaatimustenmukaisuutta koskevien ongelmien ratkaisemiseen.
- Yara varmistaa, että rikkomuksista tehdyt ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti ja vastuullisesti ja tutkitaan puolueettomasti ja asianmukaisesti.
- Yara varmistaa, että hyvässä uskossa tehdyt ilmoitukset eivät missään tilanteessa johda ilmoittajan rankaisemiseen.
- Yara pyrkii jatkuvasti kehittämään hyvää hallintotapaansa.

4 Ihmiset

4.1 Osallistava ja vastuullinen työpaikka

Henkilöstön monimuotoisuus auttaa meitä houkuttelemaan arvokkaita työntekijöitä ja pitämään heidät yhtiössä. Tämä on Yaran menestyksen avaintekijöitä. Olemme sitoutuneet edistämään monimuotoista, osallistavaa ja tuottavaa työympäristöä, joka perustuu keskinäiseen kunnioitukseen. Jokaisen työntekijän tulee aina suhtautua kollegoihinsa ja heidän ideoihinsa sekä yhtiön liiketoimintakumppaneihin kunnioittavasti. Kulttuurierot on otettava huomioon ja niitä on kunnioitettava.

Työntekijöillä on oikeus ja velvollisuus pyytää tarvittaessa neuvoja tästä aiheesta. Ota aina ensimmäiseksi yhteyttä esimieheesi. Lisätietoja on kohdassa 16 Neuvojen pyytäminen ja ongelmista ilmoittaminen.

Yhdenvertaisuus

Yara on sitoutunut luomaan yhdenvertaisen työympäristön, jossa rekrytointi ja kehittyminen perustuvat yksilön omiin saavutuksiin, osaamiseen ja taitoihin.

Emme salli yksilöihin tai ryhmiin kohdistuvaa syrjintää esimerkiksi kansalaisuuden, ammattiliiton jäsenyyden, rodun, uskonnon, iän, sukupuolen (raskaus mukaan lukien), seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, siviilisäädyn, veteraaniaseman, HIV:n, henkisen tai fyysisen sairauden tai vamman perusteella.

Heikommassa asemassa oleville ryhmille voidaan tarjota suojelua, apua ja tukea erityisin toimenpitein paikallisten lakien tai kansainvälisten normien mukaisesti.

Häirintä

Yara ei suvaitse häirintää missään muodossa.

Yara on sitoutunut tarjoamaan työympäristön, jossa ei esiinny häirintää. Häirinnän juridiset määritelmät voivat vaihdella maittain ja alueittain, mutta Yarassa häirinnällä tarkoitetaan kaikenlaista henkilöön kohdistuvaa ei-toivottua käytöstä, joka

- luo vihamielisen, pelottavan, nöyryyttävän, halventavan tai loukkaavan työympäristön ja vaikuttaa siten henkilön itsekunnioitukseen sekä fyysiseen tai psyykkiseen hyvinvointiin
- haittaa kohtuuttomasti henkilön työsuoritusta tai urakehitystä.

Häirintä voi tapahtua elekielen välityksellä tai se voi olla suullista, fyysistä, visuaalista, kirjallista tai seksuaalista. Sekä yksittäiset että toistuvat teot voidaan lukea häirinnäksi.

Seksuaalinen häirintä

Yara ei suvaitse minkäänlaista seksuaalista häirintää.

Seksuaalista häirintää ovat ei-toivotut lähentelyt, seksuaalisten palvelujen pyytäminen ja kaikki muu suullinen, fyysinen, kirjallinen tai visuaalinen seksuaalinen ahdistelu.

Väkivalta

Yara ei suvaitse minkäänlaista väkivaltaa.

Henkilökohtainen käytös

Edustaessasi Yaraa sinun tulee aina käyttäytyä ammattimaisesti ja vastuullisesti kollegoitasi, Yaran liiketoimintakumppaneita ja muita Yaran puolesta tapaamiasi tahoja kohtaan.

Et saa käydä sellaisissa paikoissa tai osallistua sellaiseen toimintaan, josta voisi aiheutua imagohaittaa Yaralle. Tämä koskee erityisesti seksikauppaa ja seksipalvelujen ostamista itsellesi tai muille Yaran liiketoimintaa hoitaessasi. Noudata aina kaikessa toiminnassasi paikallista lainsäädäntöä.

Muista, että edustat liikematkalla ollessasi Yaraa myös varsinaisen työajan ulkopuolella.

Huumeet ja alkoholi

Työaikana ei saa olla päihteiden, kuten alkoholin, vaikutuksen alaisena Yaran tiloissa tai Yaran liiketoimintatehtävissä.

Alkoholia voidaan kuitenkin tarjoilla kohtuullisia määriä, mikäli se on sopivaa paikalliset tavat ja tilanne huomioiden. Kohtuullisuuden ja asianmukaisuuden arviointiin sovelletaan ankarinta mahdollista tulkintaa. Tämä poikkeus ei missään tapauksessa salli huumaavien aineiden vaikutuksen alaisena olemista silloin, kun ajetaan ajoneuvoa, käytetään koneita tai hoidetaan liiketoimintatehtäviä Yaran puolesta, vaikka kyseiset aineet olisivat lääkärin määräämiä.

Alkoholia nautittaessa ei saa kannustaa muita juomaan, käyttäytyä tavalla, joka saattaa henkilön itsensä tai Yaran epäsuotuisaan valoon, eikä aiheuttaa vaarallisia, kiusallisia tai loukkaavia tilanteita.

4.2 Safe by Choice

Yaran henkilöstön tai liiketoimintakumppanien terveyttä tai turvallisuutta ei saa missään tilanteessa asettaa alttiiksi vaaralle.

Työturvallisuus

Turvallinen ja terveellinen työympäristö on aina asetettava etusijalle. Noudatamme liiketoiminnassa kaikkia sovellettavia terveyttä ja turvallisuutta koskevia lakeja ja asetuksia sekä Yaran käytäntöjä ja menettelytapoja. Pyrimme myös jatkuvasti kehittämään Yaran terveys- ja työturvallisuusjärjestelmiä, -koulutusta ja -menettelyjä, jotta ne täyttävät tai ylittävät alan normit ja paikalliset asetukset.

Yara edellyttää, että kaikki toimipaikoissa oleskelevat henkilöt – myös urakoitsijat ja vierailijat– noudattavat yhtiön terveys- ja turvallisuuskäytäntöjä ja -menettelyjä. Urakoitsijoiden tulee järjestää omille työntekijöilleen riittävää ja säännöllistä terveys- ja turvallisuusasioihin liittyvää koulutusta sekä toimia kansainvälisesti hyväksyttyjen normien mukaisesti. Kaikkien Yaran toimitiloissa oleskelevien henkilöiden on käytettävä asianmukaisia henkilösuojaimia.

Kaikista tapaturmista, onnettomuuksista tai läheltä piti -tilanteista sekä mahdollisista vaarallisista olosuhteista on ilmoitettava välittömästi, jotta tarvittaviin toimiin voidaan ryhtyä ongelman ratkaisemiseksi ja loukkaantumisten ehkäisemiseksi. Yara raportoi julkisesti yhtiön terveys- ja turvallisuustilastoista. Yara on määrittänyt niin kutsutut Safe by Choice -työtavat, joiden tavoitteena on parantaa työturvallisuutta.

Turvallisuusriskit

Yara on globaali yhtiö, jolla on toimintaa kaikilla mantereilla. Turvallisuusriskit vaihtelevat alueittain, joten jokaisen työntekijän on tiedostettava paikalliset riskit ja pyrittävä minimoimaan ne henkilöstön, infrastruktuurin, tietojen, ympäristön ja yhtiön maineen suojelemiseksi. Useimmat turvallisuusriskit ovat hallittavissa. Niitä voidaan minimoida, mutta niistä ei päästä koskaan täysin eroon. Tämän vuoksi Yara seuraa jatkuvasti maailmanlaajuista, alueellista ja paikallista turvallisuustilannetta voidakseen kartoittaa riskien minimointiin tarvittavia toimia ja panna niitä täytäntöön.

Yaran kaikkien työntekijöiden on tehtävä yhteistyötä turvallisuusriskien tunnistamiseksi. Yaran tavoitteena on ymmärtää turvallisuusriskit ja minimoida ne henkilöstön, infrastruktuurin, tietojen, ympäristön ja yhtiön maineen suojelemiseksi. Yara luottaa siihen, että kaikki työntekijät noudattavat ohjeasiakirjoissa esitettyjä turvallisuussääntöjä ja raportoivat kaikista onnettomuuksista sekä huolenaiheista omille esimiehilleen välittömästi. Yhtiön johdolla on erityinen vastuu henkilöstön ja liiketoiminnan suojelemisesta, joten sen tulee jatkuvasti tunnistaa ja selvittää turvallisuusriskejä ja pyrkiä minimoimaan ne.

Turvallisuussääntöjen noudattamatta jättäminen voi aiheuttaa työntekijän loukkaantumisen, omaisuusvahingon, tuotantokatkoksen tai tietojen menetyksen tai pahimmassa tapauksessa kuoleman. Turvallisuus on toimintamme edellytys. Meidän on vaikeinta puuttua sellaisiin turvallisuusuhkiin ja -riskeihin, joista meillä ei ole kokemusta tai joihin emme itse pysty vaikuttamaan. Aukotonta turvallisuussuunnitelmaa ei ole. Liiketoimintaamme voivat vaikuttaa tekijät ja muuttujat, joihin emme pysty itse vaikuttamaan, joten niiden varalta on laadittava hätäsuunnitelmia.

Hätäsuunnitelmat

Hätäsuunnitelmien tarkoituksena on lievittää kriisitilanteen vaikutuksia henkilöstöön, ympäristöön, yhtiön omaisuuteen ja maineeseen. Seuraavat periaatteet koskevat Yaran hätäsuunnitelmia kaikkialla maailmassa:

- Vastuu: tietystä toiminnosta vastaava työntekijä vastaa siitä myös kriisitilanteessa.
- Yhtenäisyys: hätäsuunnitelman organisaatiorakenne ei saa poiketa normaalista, mikäli mahdollista – henkilö, joka huolehtii tietystä tehtävästä normaalissa liiketoiminnassa, huolehtii siitä myös kriisitilanteessa.
- Läheisyys: hätätilanteet käsitellään mahdollisimman matalalla organisaatiotasolla.
- Yhteistyö: kullakin onnettomuuksien hallintatiimillä on itsenäinen vastuu optimaalisen yhteistyön varmistamisesta tärkeimpien toimijoiden kanssa, ja sen tulee ottaa huomioon suunnitteluun, valmistautumiseen, torjumiseen ja kriisinhallintaan liittyvät yhteistyömahdollisuudet.

5 Ihmisoikeudet ja kestävä kehitys

Yara on sitoutunut kunnioittamaan kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia kaikissa toiminnoissaan sekä toimitusketjussaan. Olemme mukana YK:n Global Compact -aloitteessa LEAD-jäsenenä ja noudatamme YK:n liike-elämän ja ihmisoikeuksien perusperiaatteita, OECD:n toimintaohjeita monikansallisille yrityksille, kansainvälistä ihmisoikeuslakia sekä Kansainvälisen työjärjestön (ILO) perussopimuksia.

Pyrimme jatkuvasti tukemaan edellä mainittuja periaatteita ja noudattamaan niitä poikkeuksetta koko organisaatiossamme.

Olemme sitoutuneet ihmisoikeuksien jatkuvaan parantamiseen. Avointen ja vastuullisten liiketoimintatapojen mukaisesti tiedotamme edistymisestämme tällä aihealueella yhteiskuntavastuun raportointiohjeiston (Global Reporting Initiative, GRI) mukaisesti.

Lisäksi olemme sitoutuneet ottamaan käyttöön ohjelmia, joilla käsitellään toimialakohtaisia ihmisoikeusriskejä ja valvotaan toimintamme vaikutuksia. Edellytämme, että työntekijämme kiinnittävät erityistä huomiota olennaisiin ihmisoikeusriskeihin omassa ja liiketoimintakumppaniemme toiminnassa. Huolenaiheista on ilmoitettava viipymättä kohdan 16 Neuvojen pyytäminen ja ongelmista ilmoittaminen mukaisesti.

Lapsityövoima

ILO:n suositusten mukaisesti Yara ei salli alle 15-vuotiaiden lasten työskentelyä toiminnoissaan. Esimerkiksi oppisopimuskoulutuksessa oleville alle 15-vuotiaille lapsille on lisävalvonnan tyyppisiä erikoisohjelmia. Työllistäminen ei saa missään olosuhteissa haitata lapsen koulunkäyntiä, kehitystä tai yleistä hyvinvointia.

Pakkotyövoima

Emme käytä toiminnassamme minkäänlaista pakkotyövoimaa ILO:n määritelmien mukaisesti. Työsuhteen tulee perustua vapaaehtoisuuteen ilman uhkailua.

Syrjintä

Emme salli yksilöihin tai ryhmiin kohdistuvaa syrjintää esimerkiksi kansalaisuuden, ammattiliiton jäsenyyden, rodun, uskonnon, iän, sukupuolen (raskaus mukaan lukien), seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, siviilisäädyn, veteraaniaseman, HIV:n, henkisen tai fyysisen sairauden tai vamman perusteella.

Järjestäytymisvapaus ja oikeus työehtosopimusjärjestelyihin

Yara tunnustaa työntekijöiden järjestäytymisvapauden ja oikeuden työehtosopimusjärjestelyihin kansallisten lakien ja asetusten puitteissa sekä kunnioittaa sitä. Toimintamaissa, joissa tätä oikeutta on paikallisella lainsäädännöllä rajoitettu, pyrimme lievittämään rajoituksia paikallisten olosuhteiden ja asetusten sallimalla tavalla. Esimerkkinä tästä voisi olla kannustaminen riippumattomiin kokoontumisiin, joissa työntekijät voivat valita edustajia keskustelemaan työhön liittyvistä asioista johdon kanssa.

Ihmiskauppa

Ihmiskauppa rikkoo perusihmisoikeuksia, ja me tuomitsemme kaiken siihen liittyvän toiminnan.

Yaran liiketoimintakumppanit

Yaran liiketoimintakumppanien Code of Conduct -ohjeessa kerrotaan, mitä vaatimuksia Yara asettaa liiketoimintakumppaneilleen koskien ihmisoikeuksia ja liiketoimintaetiikkaa. Ohjeessa on erikseen mainittu kansainvälisten standardien ja kansallisten lakien noudattaminen, turvallista ja terveellistä työympäristöä koskevat vaatimukset, yhdenvertaisuus ilman laitonta syrjintää, ehdottoman kielteinen kanta pakko- tai lapsityövoiman käyttöön sekä työntekijöiden järjestäytymisvapauden ja työehtosopimusjärjestelyihin liittyvän oikeuden kunnioittaminen.

Olemme sitoutuneet tekemään yhteistyötä vastuullisten kumppanien kanssa, jotka noudattavat Yaran liiketoimintakumppanien Code of Conduct -ohjeessa selostettuja tiukkoja eettisen toiminnan vaatimuksia. Ohjeen noudattamatta jättämisestä voi seurata liiketoimintasuhteen purkaminen.

5.1 Kestävä kehitys

Yara edistää sosiaalista vastuuta ja liiketoiminnan kestävää kehitystä toiminnassaan ympäri maailmaa. Yhtiön strategiassa ydinliiketoiminta yhdistyy kolmeen tärkeimpään globaaliin haasteeseen tai ongelmaan: elintarviketurvallisuuteen, ympäristön tilaan ja resurssien niukkuuteen.

Yaran yleisen strategian ytimessä on liiketoiminnan kestävä kehitys. Tämä tarkoittaa sitä, että Yaran liiketoiminta perustuu järkeviin johtamiskäytäntöihin, menestykseen, ympäristön huomioimiseen ja aktiivisiin suhteisiin tärkeimpien sidosryhmien kanssa. Pyrimme organisaationa tunnistamaan ja mittaamaan toimintamme ja tuotteidemme ympäristövaikutuksia sekä paikallisesti että maailmanlaajuisesti, mukaan lukien vaikutukset ilmastonmuutokseen. Seuraamme jatkuvasti ympäristövaikutuksiamme ja asetamme tavoitteita niiden pienentämiseksi.

Pyrimme suojelemaan ympäristöä ja haastamme itsemme kehittämään omassa työssämme ympäristöystävällisiä ratkaisuja. Seuraamme ja noudatamme alan normeja ja sovellettavia ympäristölakeja ja -asetuksia sekä pyrimme ylittämään niiden tavoitteet. Yksiköt raportoivat ympäristötilastoistaan täsmällisesti Yaran pääkonttoriin, joka vastaa avoimesta ja ajantasaisesta tiedottamisesta yleisölle.

Osana sitoutumistaan liiketoiminnan kestävään kehitykseen Yara panostaa myös kestävään maatalouteen. Tähän strategiaan sisältyy maatalouden tuottavuuden parantaminen ja ympäristövaikutusten minimoiminen. Näin ympäristöstä huolehtiminen voidaan yhdistää kannattavaan maanviljelyyn ja paikallisyhteisöjen vaurauden edistämiseen. Yara myös auttaa viljelijöitä parantamaan tuottavuuttaan ja käyttämään maata tehokkaammin. Muilla alueilla Yara pienentää omien tuotantolaitostensa päästöjä ja edistää päästöjä hillitsevän teknologian yleistä saatavuutta tuomalla markkinoille tuotteita, joilla voidaan vähentää liikennepäästöjä, sekä monia muita alan ympäristöratkaisuja.

6 Petokset

Petoksella tarkoitetaan tarkoituksellista tekoa tai laiminlyöntiä, jolla toiselta viedään omaisuutta tai jolla kierretään menettelyä epärehellisyydellä tai muulla epäoikeudenmukaisella tavalla.

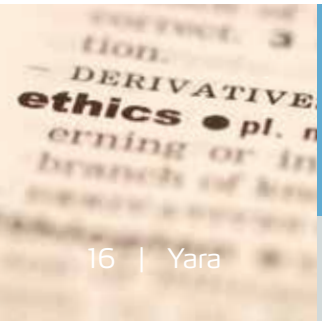
Petoksia ovat muiden muassa

- sisäiset ja ulkoiset uhkaukset
- varojen tai omaisuuden ohjaaminen väärään tarkoitukseen
- varkaus
- kaikki korruption muodot, mukaan lukien voitelurahat
- tilinpäätösten vääristely
- lainsäädännön tai Yaran menettelyiden rikkomisesta ilmoittamatta jättäminen.

Yaralla on nollatoleranssi petoksiin; Yara pyrkii ennaltaehkäisemään petoksia niiden kaikissa muodoissa sekä tunnistamaan ja lieventämään petoksen riskiä liiketoiminnassaan. Yara on tietoinen siitä, että petokset ovat keino toteuttaa muita väärinkäytöksiä, kuten korruptiota.

Katso lisätietoja kohdista 12 Taloudellinen vastuu ja 13 Yhtiön tietojen suojaaminen.

7 Eturistiriidat

Eturistiriitoja syntyy, kun työntekijän henkilökohtainen etu on tai näyttää olevan vastakkain Yaran edun kanssa. Todelliset, mahdolliset ja mielletyt eturistiriidat on käsiteltävä avoimesti, läpinäkyvästi ja yhdenmukaisesti. Jos päätöksentekoon liittyy todellisia tai mahdollisia eturistiriitoja, työntekijä voi joutua vetäytymään siitä.

Eturistiriitoja on monenlaisia. Eturistiriidat voivat liittyä perheenjäseniin tai läheisiin ystäviin (perheenjäseniksi katsotaan puoliso, kumppani, vanhemmat, lapset, sisarukset, serkut, veljien/sisarten lapset, tädit, sedät, enot, isovanhemmat, lapsenlapset ja appivanhemmat). Seuraavassa on joitakin tilanteita, joihin usein liittyy todellisia, mahdollisia tai miellettyjä eturistiriitoja:

- Alaisuudessasi työskentelee tai rekrytoit perheenjäseniä tai läheisiä ystäviä.
- Tehtävät aiotaan eriyttää sinun ja perheenjäsenen tai läheisen ystävän kesken. Tehtävän eriyttäminen tarkoittaa tehtävän jakamista valvonnan tehostamiseksi kahden tai useamman henkilön kesken esimerkiksi niin, että toinen hyväksyy maksun ja toinen suorittaa sen.
- Perheenjäsenesi tai läheinen ystäväsi työskentelee liiketoimintakumppanin tai kilpailijan palveluksessa tai suorittaa näille palveluja.
- Perheenjäsenesi tai läheinen ystäväsi on omistajana tai hänellä on taloudellisia intressejä Yaran liiketoimintakumppanin tai kilpailijan yrityksessä suoraan tai epäsuorasti.
- Toimit voittoa tavoittelevan yhtiön hallituksessa ilman Yaralta kirjallisesti hankittua lupaa.
- Sinulla on sivutyö, johon liittyvät intressit haittaavat työskentelyäsi Yarassa.

Sinulla on oikeus ja velvollisuus pyytää neuvoja eturistiriitoja koskevissa asioissa. Ota aina ensimmäisenä yhteyttä esimieheesi. Lisätietoja on kohdassa 16 Neuvojen pyytäminen ja ongelmista ilmoittaminen.

Työntekijöiden väliset suhteet

Yara ymmärtää, että työntekijöiden välille voi kehittyä romanttisia suhteita. Tällaiset suhteet saattavat kuitenkin vaikuttaa muun henkilöstön työympäristöön ja lisätä väärinkäsitysten, eturistiriitojen ja jopa petosten riskiä. Romanttisen suhteen osapuolten on kiinnitettävä erityistä huomiota eturistiriitoja koskeviin sääntöihin. Epäselvissä tilanteissa on hyvä kysyä neuvoa esimieheltä.

Jos esimiehen ja alaisen tai saman tiimin jäsenten välillä on romanttisia suhteita, korkeammassa asemassa olevan henkilön tulee kertoa suhteesta esimiehelleen, jotta kaikkia osapuolia tyydyttäviin järjestelyihin voidaan ryhtyä.

Kaikki romanttisia suhteita koskevat ilmoitukset käsitellään erittäin hienovaraisesti.

Kaikista eturistiriidoista on ilmoitettava käyttäen Ethics and Compliance Pulse -sivuilta löytyvää eturistiriitaselvitystä (Conflict of Interest Declaration Form).

8 Korruptionvastaisuus

Yaralla on nollatoleranssi kaikkia korruption muotoja kohtaan.

Transparency International on määritellyt korruption valta-aseman väärinkäytöksi yksityisen edun tavoittelussa. Korruptiota voidaan kuvata myös henkilökohtaisen edun asettamiseksi ammatillisen edun edelle. Norjan lainsäädännön mukaan korruptio tarkoittaa sopimattoman edun hankkimista oman aseman turvin.

Yleensä etu voidaan katsoa sopimattomaksi, jos se voi vaikuttaa tai sen voidaan katsoa vaikuttavan vastaanottajan kykyyn tehdä objektiivisia liiketoimintapäätöksiä. Sopimattoman edun ei tarvitse välttämättä saada vastaanottajaa toimimaan tietyllä tavalla – riittää, jos sen voidaan katsoa vaikuttavan vastaanottajaan. On myös syytä huomata, että sopimattoman edun *tarjoaminen* katsotaan yhtä tuomittavaksi kuin sellaisen *vastaanottaminen*.

Esimerkkejä sopimattomista eduista ovat käteislahjat, arvokkaat tai säännöllisesti saatavat lahjat sekä kalliit ja ylelliset matkat tai edustustapahtumat, kuten urheilu- tai kulttuuritilaisuudet. Sopimattomien etujen vastaanottaja voi olla henkilö itse tai hänen ystävänsä tai perheenjäsenensä. Epäsuorempia esimerkkejä sopimattomista eduista ovat matalakorkoinen laina, lupaus tulevasta työsuhteesta, ”oikeista naruista vetäminen” tai ”palvelukset” yms. Korruptiota ovat myös lahjonta ja voitelurahat. Eturistiriidat, lahjat, edustustapahtumat ja kulukorvaukset puolestaan saattavat olla korruptiota tai johtaa sellaiseen olosuhteista riippuen.

Koska Yaran pääkonttori sijaitsee Norjassa, kaikkien työntekijöiden on noudatettava norjalaisia korruption vastaisia lakeja sekä paikallista lainsäädäntöä. Norjalainen korruption vastainen laki koskee sekä yksityistä että julkista sektoria. Lain mukaan vaikutusvallan väärinkäyttö on yksi korruption muoto. Vaikutusvallan väärinkäytöstä on kyse, kun sopimatonta etua tarjotaan tai pyydetään, jotta voitaisiin vaikuttaa kolmannen osapuolen toimintaan.

Norjalainen korruption vastainen laki koskee kaikkia Yaran puolesta toimivia liiketoimintakumppaneita eli välittäjiä niiden kansallisuudesta tai toimintamaasta riippumatta, joten Yaran katsotaan todennäköisesti olevan vastuussa sen välittäjien toiminnasta. Meidän tulee siksi olla erityisen varovaisia ja varmistaa, etteivät välittäjämme koskaan tarjoa, anna, pyydä, vastaanota tai hyväksy minkäänlaista sopimatonta etua. Lisätietoja on kohdassa Välittäjät: Yaran puolesta toimiminen.

Yara voi yhtiönä joutua syytteeseen lainvastaisesta toiminnasta, vaikka yksittäisille henkilöille ei määrättäisi rangaistusta. Yaraan voi kohdistua myös siviilikanteita, sen liiketoiminnalle voi aiheutua tappioita ja sen maine voi kärsiä. Korruptioon osallistuvat henkilöt voivat joutua siviili- ja rikosoikeudelliseen vastuuseen.

Työntekijöillä on oikeus ja velvollisuus pyytää tarvittaessa neuvoja tästä aiheesta. Ota aina ensimmäiseksi yhteyttä esimieheesi. Lisätietoja on kohdassa Neuvojen pyytäminen ja ongelmista ilmoittaminen. Tutustu myös Yaran korruptionvastaiseen sitoumukseen. Se on yksityiskohtainen asiakirja, jossa kerrotaan Yaran vaatimustenmukaisuusohjelmasta ja korruptionvastaisista hankkeista. Linkki tähän asiakirjaan löytyy Ethics and Compliance Pulse -sivuilta.

8.1 Voitelurahat

Käteissummia tai muita suorituksia, joiden tarkoituksena on jouduttaa jotakin rutiininomaista toimintaa, kutsutaan usein voitelurahoiksi. Rutiininomaisella tarkoitetaan vastaanottajan vastuulla olevia toimintoja, kuten paperien käsittelyä ja lupien myöntämistä. Summa on yleensä paikallisten käytäntöjen mukainen.

Yaran puolesta ei saa koskaan maksaa voitelurahaa riippumatta siitä, suoritetaanko maksu suoraan vai epäsuorasti liiketoimintakumppanien kautta ja käteisenä vai muulla tavoin.

Jos sinulta pyydetään voitelurahaa, sinun tulee torjua pyyntö tiukasti. Yara vastaa kaikesta ylimääräisestä ajasta, kustannuksista ja vaivasta, joita voitelurahojen maksamisesta kieltäytyminen mahdollisesti aiheuttaa.

Tämän tai muiden Code of Conduct -ohjeen käytäntöjen noudattamisen ei koskaan tule vaarantaa kenenkään terveyttä tai turvallisuutta.

Kaikista voitelurahapyynnöistä tulee ilmoittaa välittömästi käyttäen Ethics and Compliance Pulse -sivuilta löytyvää voitelurahaselvitystä (Facilitation Payments Reporting Form). Lähetä selvitys Ethics and Compliance -osastolle ja omalle esimiehellesi. Kaikista pyynnöistä ilmoittaminen on pakollista siinäkin tapauksessa, ettei maksua suoriteta.

9 Edustustapahtumat, lahjat ja kulukorvaukset

Lahjojen antamista ja vastaanottamista pitää pyrkiä välttämään.

Edustustapahtumat, lahjat ja kulukorvaukset, jotka voivat vaikuttaa tai joiden voidaan katsoa vaikuttavan liiketoimien tulokseen, ovat kiellettyjä, sillä niitä voidaan käyttää lahjonnan peittelyyn. Liiketoimintapäätösten on aina oltava objektiivisia ja Yaran edun mukaisia. Ne eivät saa perustua omiin sitoumuksiin tai mieltymyksiin.

Työntekijöiden tulee aina toimia harkitusti ja ottaa viime kädessä huomioon Yaran maine. Edustustapahtumien, kulukorvausten ja lahjojen yhteydessä on aina toimittava avoimesti ja läpinäkyvästi. Niiden tulisi kuvastaa Yaran arvoja ja liiketoiminnan tarkoitusta ja sopia tilanteeseen. Ne on merkittävä tarkasti Yaran kirjanpitoon.

Yara kieltää sellaisten edustustapahtumien, lahjojen ja kulukorvausten antamisen ja vastaanottamisen

- jotka luovat tai näyttävät luovan sopimatonta vaikutusvaltaa osapuolten välille
- jotka ovat ylenpalttisia tai usein toistuvia
- joiden vastaanottaja osallistuu sopimusneuvotteluihin tai johonkin tarjouskilpailuun
- joita tarjotaan vastalahjaksi jostakin
- jotka maksetaan henkilökohtaisesti raportoinnin välttämiseksi
- jotka eivät noudata paikallista lakia, asetuksia, kulttuuria tai tapoja
- jotka voidaan katsoa sopimattomiksi
- jotka vastaavat rahallista suoritusta, kuten käteinen, lainat, lahjakortit, arvosetelit, etukäteen maksetut luottokortit yms.

Työntekijöillä on oikeus ja velvollisuus pyytää neuvoja tästä aiheesta. Ota aina ensimmäiseksi yhteyttä esimieheesi. Lisätietoja on kohdassa Neuvojen pyytäminen ja ongelmista ilmoittaminen.

9.1 Edustustapahtumat

Yarassa erotetaan toisistaan seuraavat vieraanvaraisuuden muodot:

- liiketoimintaan liittyvät ateriat ja vastaanotot
- liiketoimintaan liittyvät edustustapahtumat
- vapaa-ajan edustustapahtumat
- liikematkat.

Liiketoimintaan liittyvät ateriat ja vastaanotot

Ateriat ja vastaanotot (tapahtumat, joissa tarjoillaan vain juomia), joihin osallistuu joku liiketoimintakumppani tai muu ulkoinen osapuoli ja joiden tarkoituksena on liikesuhteen solmiminen tai vahvistaminen, katsotaan yleensä liiketoimintaan liittyviksi ja hyväksyttäviksi. Huomaa, että hierarkiassa ylimpänä olevan henkilön tulee maksaa kulut. Muista kuitenkin tarkistaa tämän luvun alussa olevat kiellettyjä edustustapahtumia koskevat määritelmät.

Liiketoimintaan liittyvät edustustapahtumat

Kaikkien tällaisten edustustapahtumien on liityttävä liiketoimintaan. Liiketoimintaan liittyviä tapahtumia ovat esimerkiksi alan messut, konferenssit, koulutustapahtumat tai tuotantolaitoksen tarkastus. Liiketoimintaan liittyviin edustustapahtumiin kutsumiseen ja niihin osallistumiseen on aina pyydettävä etukäteen esimiehen kirjallinen lupa. Lisäohjeita matka- ja majoituskulujen käsittelemiseen on Liikematkat-kohdassa.

Vapaa-ajan edustustapahtumat

Edustustapahtumia, joita ei ehkä katsota liiketoimintaan liittyviksi, ovat esimerkiksi urheilutapahtumat, konsertit ja muut kulttuuritilaisuudet. Liiketoiminnasta keskusteleminen tällaisissa tilaisuuksissa ei vielä tee niistä liiketoimintaan liittyviä.

Vapaa-ajan edustustapahtumat katsotaan lahjoiksi myös silloin, kun ne ovat osa liiketoimintaan liittyvää edustustapahtumaa. Lisäohjeita on kohdassa Lahjat.

Edustustapahtumiin sisältyy usein sekä liiketoimintaan liittyvää että vapaa-ajan toimintaa. Tällaisten tapahtumien eri osien erottaminen toisistaan voi olla vaikeaa. Kysy neuvoa esimieheltäsi.

Liikematkat

Liikematkat eivät saa koskaan luoda sopimatonta vaikutusvaltaa tai etuja eivätkä antaa käsitystä sellaisesta. Liikematkoihin sovelletaan ankarinta mahdollista tulkintaa, eivätkä ne saa olla liian ylellisiä tai tiheästi toistuvia.

Vastaanottaminen

Yara maksaa oman henkilöstönsä matka- ja majoituskulut aina, kun matka liittyy Yaran liiketoimintaan.

Tarjoaminen

Joissakin tilanteissa liiketoimintakumppanien tai muiden henkilöiden matkan maksaminen on aiheellista liiketoiminnallisista syistä. Tällöin lahja- ja edustustapahtumaselvitys (Gift and Hospitality Declaration Form) on täytettävä ja lähetettävä ennen kulukorvauksen tarjoamista. Selvitys löytyy Ethics and Compliance Pulse -sivuilta, samoin ohjeet lomakkeen täyttämiseen.

Kulujen jakaminen

Joissakin tilanteissa matkakulujen jakaminen on paikallaan, esimerkiksi taksikyydissä kauempana olevaan kohteeseen. Näissä tilanteissa kulut on syytä jakaa tasan.

Puolisot

Yaran työntekijät voivat ottaa puolisonsa mukaan liikematkalle, kunhan työntekijä tai puoliso itse – ei Yara tai muu ulkoinen osapuoli – maksaa kaikki puolison matkakulut eikä puolison osallistuminen haittaa liiketoimintatehtäviä. Puolison osallistumisesta tulee ilmoittaa esimiehelle kirjallisesti.

Yara ei maksa puolisojen kuluja edes siinä poikkeustapauksessa, että liiketoimintakumppanin tai muun ulkoisen osapuolen matka- ja majoituskulut korvataan.

9.2 Lahjat

Lahjojen antaminen ja vastaanottaminen on pääsääntöisesti kiellettyä.

Kerro tästä käytännöstä liiketoimintakumppaneillesi etukäteen, jotta et joudu kiusalliseen tilanteeseen, kun et voi ottaa lahjaa vastaan tai et ole tuonut mukanasi lahjaa, vaikka sellaista odotetaan. Yara suosittelee, että lahjakäytännöstä muistutetaan tärkeimpiä liiketoimintakumppaneita säännöllisesti, erityisesti ennen paikallisia juhlapäiviä.

Joissakin kulttuureissa ja tilanteissa lahjan antaminen on kuitenkin luonnollinen ja olennainen osa yrityskulttuuria. Jos olosuhteet sallivat lahjan antamisen, on noudatettava seuraavia sääntöjä:

Lahjojen rahallista arvoa koskevat rajat

Itsemääräämisraja	0–75 USD
Selvityslomake	>75 USD

Näitä rajoja sovelletaan jokaiseen yksittäiseen lahjaan ja henkilöön.

Itsemääräämisrajaa voidaan laskea maakohtaisesti. Tällöin maakohtaista rajaa sovelletaan yleisen rajan sijaan. Voit kysyä omassa maassasi voimassa olevista rajoista esimieheltäsi.

Tutustu myös kiellettyjä lahjoja käsittelevän luvun alussa oleviin ohjeisiin.

Itsemääräämisraja

Työntekijä voi itsenäisellä päätöksellä ottaa vastaan tai antaa lahjoja (vapaa-aikaan liittyvä edustustapahtuma mukaan lukien), joiden rahallinen arvo on enintään 75 USD. Muista kuitenkin, että maassasi voi olla käytössä myös tätä alempi raja. Muista myös kiellettyjä lahjoja koskevat rajoitukset.

Selvityslomake

Lahjoja ja kutsuja vapaa-ajan edustustapahtumiin, joiden rahallinen arvo on yli 75 USD, ei saa antaa kenellekään liiketoimintakumppanille tai muille ulkoisille osapuolille eikä vastaanottaa heiltä.

Joissakin tilanteissa tällainen lahja tai kutsu voidaan kuitenkin hyväksyä liiketoiminnallisista syistä. Näissä poikkeustilanteissa on pyydettävä esimiehen kirjallinen lupa ja toimitettava lahja- ja edustustapahtumaselvitys (Gift and Hospitality Declaration Form).

Mikäli yli 75 USD:n arvoinen lahjan otetaan vastaan liiketoiminnallisista syistä tai kulttuuriseikkojen vuoksi, vastaanottaja ei saa pitää sitä. Lahjoista on joko kieltäydyttävä kohteliaasti ja ne on palautettava tai ne on jaettava kollegoiden kanssa. Jos se ei ole mahdollista, lahja on lahjoitettava hyväntekeväisyyteen.

Lahja- ja edustustapahtumaselvitys löytyy Ethics and Compliance Pulse -sivuilta, samoin ohjeet lomakkeen täyttämiseen.

Muunlaiset lahjat

- Liiketoimintakumppanien ja muiden tahojen järjestämissä arpajaisissa voitetut palkinnot katsotaan lahjoiksi.
- Tämä käytäntö ei koske Yaran työntekijöilleen antamia lahjoja.
- Tämä käytäntö ei koske työntekijöiden toisilleen antamia lahjoja, mutta tällaisissa tilanteissa on kuitenkin syytä noudattaa varovaisuutta ja avoimuutta sekä kysyä neuvoa esimieheltä.

9.3 Viranomaiset

Viranomaisella tarkoitetaan henkilöä, joka toimii koko- tai osa-aikaisesti kansallisen, alueellisen tai paikallisen hallinnon, valtion omistaman tai hallitseman yhtiön tai muun tahon palveluksessa tai toimii niiden nimissä, joka on kansainvälisen järjestön (kuten YK:n, Euroopan unionin, Maailmanpankin tai muun kehitysyhteistyötä tekevän kansainvälisen järjestön) työntekijä tai edustaja, joka edustaa poliittista puoluetta, toimii poliittisen puolueen toimihenkilönä tai pyrkii julkiseen virkaan tai joka toimii muussa valtion laitoksen tai elimen virka-asemassa tai sen nimissä, mukaan lukien henkilöt, jotka toimivat lainsäädäntöelimen, hallinnon tai tuomiovallan palveluksessa tai armeijan tai poliisin palveluksessa.

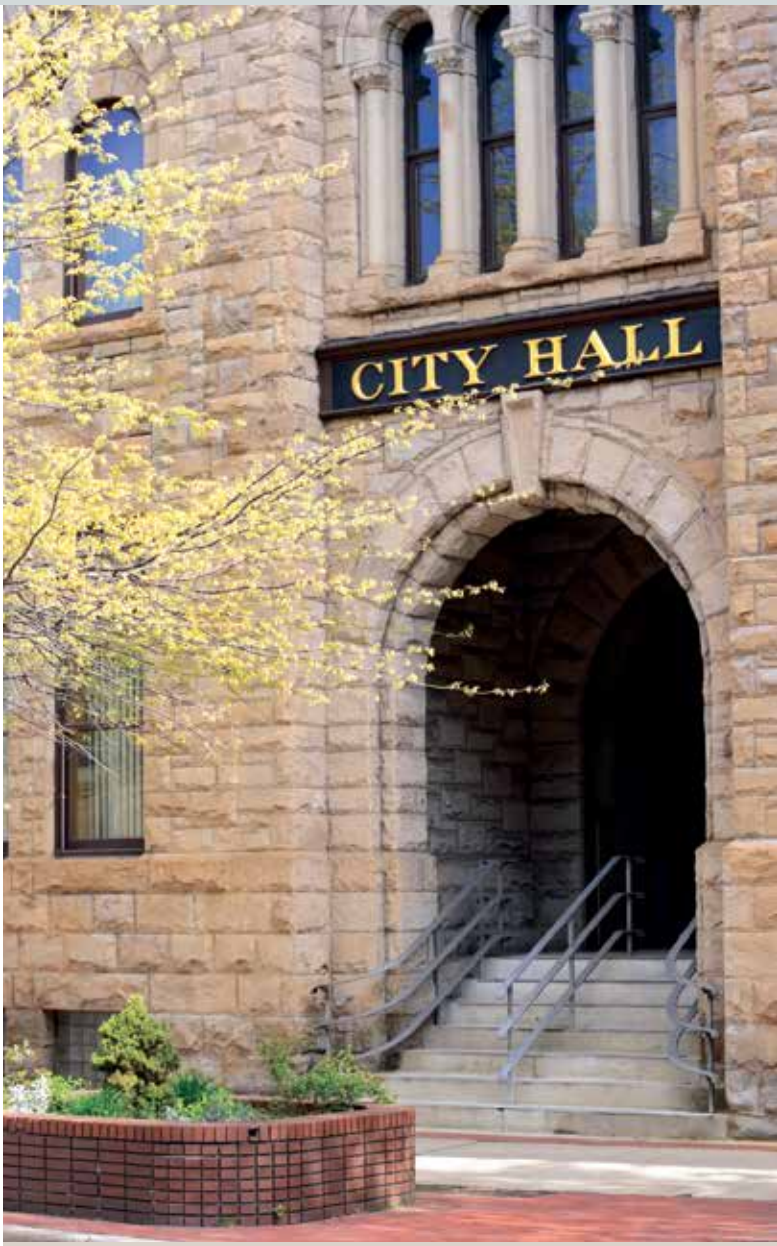
Ole erityisen varovainen, jos tarjoat lahjoja, edustustapahtumia tai kulukorvauksia (esimerkiksi päivärahoja) viranomaisille tai heitä lähellä oleville tahoille tai vastaanotat niitä heiltä. Viranomaisille ei saa koskaan tarjota lahjoja tai kutsuja edustustapahtumiin toimiluvan, lisenssin tai muiden etujen saamiseksi.

Joissakin tilanteissa viranomaisen matka- ja muut kulut voidaan kuitenkin korvata. Yara voi esimerkiksi maksaa viranomaisen hyväksymis- tai tarkastuskäynnin tuotantolaitoksessa tai laboratoriossa.

Kysy aina neuvoa Ethics and Compliance -osastolta, ennen kuin tarjoat lahjoja, kutsuja edustustapahtumiin, kulukorvauksia tai matkoja viranomaiselle.

9.4 Kulukorvaukset

Kaikkien liiketoimintakulujen on oltava avoimia, hyväksyttyjä, kohtuullisia ja sovellettavien käytäntöjen mukaisia. Ne on merkittävä tarkasti Yaran kirjanpitoon.

10 Yhteistyö liiketoimintakumppanien kanssa

Yaran oman liiketoiminnan eettisyyden ja vaatimustenmukaisuuden varmistaminen ei yksin riitä. Yara on globaali yhtiö, joten sitä arvioidaan myös sen liiketoimintakumppanien toiminnan kautta ja se on vastuussa niistä toimitusketjun osista, joihin se pystyy kohtuudella vaikuttamaan. Yara on sitoutunut vastuulliseen ja kestävään toimitusketjuun, ja pyrimme jatkuvasti parantamaan järjestelmiämme ja prosessejamme tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Liiketoimintakumppaneita ovat kaikki tahot, joiden kanssa harjoitamme liiketoimintaa – toimittajat, asiakkaat, jakelijat, edustajat, välittäjät, jälleenmyyjät, konsultit, urakoitsijat, osakkuusyritykset, lobbaajat ja yhteisyritykset. Edellytämme, että kaikki liiketoimintakumppanimme noudattavat olennaisia lakeja ja asetuksia sekä Yaran liiketoimintakumppanien Code of Conduct -ohjetta (joka on saatavana yli 15 kielellä Ethics and Compliance Pulse -sivuilla ja osoitteessa www.yara.com). Toisin sanoen liiketoimintakumppanien on noudatettava kansainvälisesti tunnustettuja ja sovellettavia säädöksiä, jotka koskevat esimerkiksi korruption torjuntaa, ihmisoikeuksia, työoloja, kestävää kehitystä, liiketoimintaetiikkaa ja vaatimustenmukaisuutta. Yara on sitoutunut tekemään yhteistyötä vain nämä vaatimukset täyttävien kumppanien kanssa, ja laiminlyönneistä voi seurata liikesuhteen purkaminen.

Yaran vastuulla on varmistaa, että sen liiketoimintakumppanit ovat tietoisia heitä koskevasta Yaran liiketoimintakumppanien Code of Conduct -ohjeesta. Kehota siis liiketoimintakumppaneitasi perehtymään vaatimuksiimme.

Yara edellyttää myös, että sen liiketoimintakumppanit sitoutuvat taloudellisten tietojen avoimuuteen. Kannustamme liiketoimintakumppaneitamme julkistamaan liiketoimintaansa, rakennettaan, taloudellista tilannettaan ja tulostaan koskevat tiedot sovellettavien lakien ja asetusten sekä vallitsevien alan käytäntöjen mukaisesti.

Lakiosastolta saa neuvoja siihen, miten vaatimustenmukaisuuslausekkeita lisätään liiketoimintakumppanin kanssa tehtävään sopimukseen.

Tuotteiden väärinkäyttö

Yara on sitoutunut toimimaan lakien ja asetusten mukaisesti eikä salli tuotteidensa väärinkäyttöä laittomiin tarkoituksiin. Väärinkäyttöä on muun muassa valmiiden tuotteiden, välituotteiden tai raaka-aineiden käyttö laittomien huumausaineiden ja räjähteiden valmistamiseen. Vahvistaakseen toimintansa lakien ja asetusten mukaisuutta Yara pyrkii jatkuvasti lisäämään liiketoimintakumppaneidensa tietoisuutta siitä, että heillä on velvollisuus käyttää toimitusketjussaan asianmukaisia valvontajärjestelmiä, jotka ehkäisevät väärinkäyttöä sekä auttavat väärinkäytösten tunnistamisessa ja ilmoittamisessa.

Sinulla on oikeus ja velvollisuus pyytää tarvittaessa neuvoja. Ota aina ensimmäisenä yhteyttä esimieheesi. Lisätietoja on kohdassa Neuvojen pyytäminen ja ongelmista ilmoittaminen.

10.1 Välittäjät: Yaran puolesta toimiminen

Liiketoimintakumppaniemme joukossa on pieni ryhmä Yaran puolesta toimivia yrityksiä ja henkilöitä, joita kutsutaan agenteiksi ja välittäjiksi. Näillä yrityksillä ja henkilöillä voi olla monia muitakin nimiä: konsultit, urakoitsijat, edustajat, jälleenmyyjät, meklarit jne. Mahdollisten nimien täydellinen luettelo ja välittäjien määritelmä löytyy Ethics and Compliance Pulse -sivuilla olevasta toiminnan asianmukaisuuden taustaselvitystä (Integrity Due Diligence, IDD) koskevasta menettelystä. Pääkriteerinä on, että välittäjä toimii Yaran puolesta.

Norjalainen korruption vastainen laki koskee kaikkia Yaran puolesta toimivia yrityksiä ja henkilöitä kansallisuudesta tai toimintamaasta riippumatta, joten Yaran katsotaan todennäköisesti olevan vastuussa sen välittäjien toiminnasta. Samasta syystä näihin yrityksiin liittyy liiketoimintakumppanina merkittävä riski, joten niiden yhteydessä on noudatettava erityistä varovaisuutta. Välittäjien on suostuttava kirjallisen sopimuksen mukaisesti noudattamaan Yaran liiketoimintakumppanien Code of Conduct -ohjetta vastaavia tai sitä tiukempia vaatimuksia.

10.2 Yhteisyritykset

Yhteis- tai kumppaniyrityksessä, jossa Yaralla on määräysvalta ja johto, Yaran käytäntöjä noudatetaan mahdollisimman täysimääräisesti. Jos Yaralla ei ole määräysvaltaa yrityksessä, osapuolten tulee sopia keskenään vähimmäisvaatimuksista ja tarkastusoikeuksista, mieluimmin yhteisyrityssopimuksella. Tällaiset sopimukset on myös dokumentoitava.

10.3 Toiminnan asianmukaisuuden taustaselvitys (Integrity Due Diligence, IDD)

Toiminnan asianmukaisuuden taustaselvitys edellyttää, että uuden liiketoimintakumppanin toiminnalle tehdään alkuarviointi ennen kumppanisopimuksen allekirjoittamista.

Alkuarvioinnissa tarkastellaan sitä, kohdistuuko liiketoimintakumppaniin jokin riskikriteereistä. Jos liiketoimintakumppania koskee yksi tai useampi riski, liiketoimintakumppanin on täytettävä IDD-arviointilomake.

Jos arviointilomakkeesta ilmenee liiallisia riskejä, syvällisempi taustaselvitys voi olla tarpeen. Sen tarpeellisuudesta sopivat keskenään kyseinen liiketoimintayksikkö ja Ethics and Compliance -osasto.

Huomaa, että taustaselvitysmenettelyyn sisältyy myös liiketoimintakumppanien jatkuva valvonta.

Taustaselvitysmenettely, alkuarvioinnin kuvaus ja tiedot taustaselvitysjärjestelmän käytöstä löytyvät Ethics and Compliance Pulse -sivuilta. Jokainen työntekijä on vastuussa taustaselvitysmenettelyn noudattamisesta ja ymmärtämisestä.

10.4 Offshore-lainkäyttöalueet

Offshore-lainkäyttöalueet ovat alueita, joilla viranomaisilla voi olla vähäisemmät mahdollisuudet valvoa muun muassa verotusasioita. Ethics and Compliance Pulse -sivuilla on ajantasainen luettelo, jossa on joitain esimerkkejä offshore-lainkäyttöalueista.

Offshore-lainkäyttöalueisiin liittyvät maksutapahtumat voivat aiheuttaa Yaralle lisäriskejä valvontamahdollisuuksien puutteellisuuden vuoksi. Tällaisia riskejä voi aiheutua esimerkiksi liiketoimintakumppanien yritysrakenteen tarkemmasta julkisesta tai lainsäädännöllisestä tarkastelusta sekä rahanpesua tai veronkiertoa koskevien sääntöjen laiminlyönnistä.

Liiketoimintakumppaneilla voi olla lailliset ja perustellut syyt käyttää offshore-lainkäyttöalueita. On kuitenkin noudatettava erityistä varovaisuutta, jos liiketoimintakumppanilla on juridinen yksikkö, pankkitili tai muuta toimintaa tällaisella alueella.

Jos olet epävarma jossain offshore-lainkäyttöalueisiin liittyvässä asiassa, ota välittömästi yhteyttä Ethics and Compliance -osastoon.

11 Kilpailulainsäädäntö

Yara harjoittaa liiketoimintaa kaikkien sovellettavien kilpailunrajoitussääntöjen ja -asetusten mukaisesti. Kilpailu- ja kilpailunrajoituslakien tarkoituksena on varmistaa reilu kilpailutilanne yritysten ja yksityishenkilöiden välisessä jokapäiväisessä liiketoiminnassa. Työntekijöiden vastuulla on perehtyä näissä laeissa määritettyihin ohjeisiin ja noudattaa niitä poikkeuksetta päivittäisessä työssä. Jos sinulla on kysyttävää näiden lakien sisällöstä tai vaikutusalueesta, ota yhteyttä esimieheesi tai lakiosastoon. Muista: kilpailuviranomaiset eivät hyväksy puutteellisia tietoja syyksi säädösten rikkomiseen.

Varmista kilpailulainsäädännön noudattaminen seuraavasti:

- Pidä varasi, kun kilpailijat alkavat puhua sisäisistä asioista. Irtaudu välittömästi tällaisista keskusteluista ja ilmoita asiasta esimiehellesi ja lakiosastolle. Tämä pätee myös siinä tapauksessa, että saat pyytämättä kilpailijoilta sähköpostiviestejä, joissa on kaupallisesti arkaluontoisia tietoja.

- Älä koskaan osallistu arveluttavaan kirjalliseen, sähköiseen tai suulliseen viestintään.

- Tutustu Pulsessa saatavilla olevaan Yaran kilpailulakien noudattamista koskeva ohjekirjaan ja Dawn Raid -oppaaseen sekä muihin omaa markkina-aluettasi koskeviin menettelyihin. Lisäksi Yara Learning -alustalla on saatavilla verkkokurssi.

Jos maassasi ei ole omaa kilpailulakien noudattamista koskevaa ohjekirjaa, kysy neuvoa ja lisätietoja lakiosastolta.

11.1 Vertikaaliset rajoitukset

Vertikaaliset rajoitukset tarkoittavat kilpailunrajoituksia, jotka sisältyvät eri tuotanto- tai jakeluportaalla toimivien yritysten välisiin sopimuksiin. Niillä rajoitetaan yleensä ehtoja, joilla yritykset voivat ostaa, myydä tai jälleenmyyjä tuotteita ja palveluja. Yleisiä vertikaalisia rajoituksia ovat esimerkiksi seuraavat:

- Ohjevähittäishinnat: Määrätään vähimmäishinta, jolla tuotetta saa jälleenmyydä. Tällainen ohjevähittäishinta on kielletty.

- Rajoitettu jakelu: On yleensä hyväksyttävää estää jakelijaa aktiivisesti hankkimasta asiakkaita oman alueensa ulkopuolelta, kunhan osapuolien markkinaosuudet ovat alle 30 %. Passiivista myyntiä tai "rinnakkaistuontia" ei kuitenkaan saa koskaan estää. Jakelijan on aina voitava myydä alueensa ulkopuolelle, jos asiakkaat lähestyvät jakelijaa omasta aloitteestaan.

- Yksinmyynti: Ostaja suostutellaan käyttämään vain yhden myyjän tuotteita. (Toisin sanoen Yaran asiakas ei saa myydä Yaran kilpailijoiden tuotteita.)

- Sopimusten sitominen tai niputtaminen: Yhden tuotteen saatavuus riippuu muiden tuotteiden tai palveluiden ostamisesta.

Nämä ovat vain esimerkkejä. Jonkinasteinen rajoitettu jakelu on joissakin olosuhteissa sallittua, mutta muut vertikaalisten rajoitusten muodot ovat kiellettyjä, erityisesti, jos jommallakummalla osapuolella on niin sanottu määräävä markkina-asema. Tämä on monimutkainen juridinen asia, joten kysy aina neuvoa lakiosastolta, ennen kuin asetat tai hyväksyt minkäänlaisia vertikaalisia rajoituksia.

11.2 Kilpailunvastainen yhteistyö

Kilpailunvastainen yhteistyö on sopimus, joka solmitaan kahden tai useamman kilpailevan toimijan kesken epäreilun edun saamiseksi. Usein kyseessä on yritysten välinen kartellisopimus markkinoiden jakamisesta, hintatasosta tai tuotannon rajoittamisesta. Esimerkkejä:

- Hinnoista sopiminen ja hinnoittelustrategiat – esimerkiksi myyntihinnoista, alennuksista, hintamuutosten aikatauluista tai tiettyjen asiakkaiden boikotoimisesta sopiminen kilpailijoiden kanssa.
- Myynti- tai tuotantovolyymeja koskevat sopimukset – tuotetta valmistetaan tai myydään tietyillä markkinoilla vain rajallinen määrä.
- Alueiden jakaminen – sovitaan, että tietyllä alueilla tai tiettyjen asiakasryhmien parissa vähennetään kilpailua pysymällä poissa toisen markkina-alueelta tai olemalla ottamatta yhteyttä kilpailijoiden asiakkaisiin.
- Tarjouskeinottelu – pyritään ohjailemaan tarjouskilpailua vilpillisillä tarjouksilla tai kieltäytymällä tekemästä tarjousta.

Kilpailunvastainen yhteistyö ei rajoitu suoraan viestintään tai sopimuksiin. Jo pelkkä kilpailijoiden keskustelujen kuunteleminen voidaan katsoa osallistumiseksi laittomaan kilpailunvastaiseen yhteistyöhön ("vaikeneminen on myöntymisen merkki"). Julkisista lähteistä, kuten mediasta, markkinatutkimuspalveluista tai asiakkailta saatavien markkinatietojen kerääminen ja käyttö ei kuitenkaan ole kilpailunvastaista yhteistyötä. Tämä koskee myös kilpailijoiden tietoja.

Varmista aina, ettet osallistu kilpailunvastaiseen yhteistyöhön suoraan tai epäsuorasti. Jopa epävirallinen keskustelu edellä mainituista asioista on kilpailulainsäädännön vastaista. Yaralle voidaan sen seurauksena määrätä suuret sakot, ja yksittäisille henkilöille voidaan määrätä sakkoja, vankeutta (joissain maissa) ja kurinpidollisia seuraamuksia.

11.3 Määräävä markkina-asema

Yaralla on tiettyjen valmistamiensa/myymiensä tuotteiden määräävä markkina-asema joissakin toimintamaissaan. Yara joutuu näissä maissa noudattamaan tiukempia sääntöjä välttääkseen esimerkiksi uskollisuusalennuksiin ja saalistushinnoitteluun liittyvät syytökset. Jos työskentelet markkinoilla, joilla Yaralla on määräävä asema, ja työsi sisältää myynti-, markkinointi- tai hankintatoimintoja, sinun on tutustuttava näihin sääntöihin.

11.4 Fuusiot ja yritysostot

Lakiosaston on aina oltava mukana fuusioihin, yritysostoihin tai yhteisyrityksiin liittyvässä liiketoimissa kilpailua rajoittavien menettelyjen ehkäisemiseksi.

12 Taloudellinen vastuu

12.1 Taloudellinen vastuu ja avoimuus

Alan johtavana toimijana ja pörssinoteerattuna yhtiönä Yara vastaa ajantasaisesta, täydellisestä ja paikkansapitävästä tiedottamisesta osakkeenomistajille, lainsäätäjille ja suurelle yleisölle. Yaran kirjanpidon on oltava aukotonta, rehellistä, täsmällistä, ajantasaista ja ymmärrettävää.

Kaikki tiedot ja katsaukset on laadittava sovellettavien lakien, asetusten, tärkeimpien kirjanpitostandardien ja Yaran sisäisten käytäntöjen mukaisesti. Lisäksi Yaran tulee noudattaa Oslon pörssin ja Norjassa sovellettavan hyvän hallintotavan sääntöjä toimipaikasta huolimatta. Kaikelle taloudelliselle raportoinnille on oltava riittävät, tehokkaat ja asianmukaiset sisäiset valvontamenettelyt, jotka perustuvat keskeisiin vaatimuksiin, kuten tehtävien jakamiseen ja toimivallan siirtämiseen.

Jokaisen tulee omalta osaltaan varmistaa, että taloudelliset raportit ja niissä esitetyt tiedot ovat aukottomia, rehellisiä, täsmällisiä, ajantasaisia ja ymmärrettäviä. Kaikki liiketoimintatositteet ja -tietueet (laskut, matka- ja viihdekuluraportit, palkkakirjanpito, palvelutiedot, raportit jne.) on laadittava ajoissa ja täsmällisesti. Tilinpäätös kuvastaa yhtiön toimintaa; kaikkien liiketapahtumien, joihin olet osallistunut, on käytävä ilmi Yaran kirjanpidosta ja tiedoista täsmällisesti ja täydellisesti. Harhaanjohtavien tai keskeneräisten tietojen laatiminen tai niiden laatimiseen osallistuminen on kiellettyä.

Tämä on erityisen tärkeää silloin, kun johdon arviot ja oletukset vaikuttavat raportoituihin lukuihin ja kun suorituskykymittarit perustuvat taloudellisiin tuloksiin. Yara edellyttää, että kaikki kirjanpitoon ja raportointiin osallistuvat henkilöt osoittavat työssään tarvittavaa ammattimaista objektiivisuutta ja skeptisyyttä.

Viestinnän ja yhteistyön Yaran sisäisen tarkastuksen ja ulkoisten tilintarkastajien kanssa on oltava avointa, rehellistä ja aukotonta. Tarkastusten yhteydessä ilmi tulleet ongelmat ja huolenaiheet on käsiteltävä ja ratkaistava asianmukaisesti.

Jos epäilet tai havaitset taloudellisiin tai operatiivisiin tietoihin liittyviä virheellisyyksiä tai väärinkäytöksiä, sinun on ilmoitettava niistä välittömästi. Kaikki tahallinen toiminta, jonka tarkoituksena on vaikuttaa taloudellisiin tietoihin halutun lopputuloksen aikaansaamiseksi, katsotaan petokseksi.

Lisätietoja on ICFR-käsikirjassa ja Yaran kirjanpito-oppaassa.

12.2 Sisäpiirikaupat

Yara on pörssinoteerattu yhtiö. Työntekijät eivät saa sen vuoksi ostaa tai myydä Yaran tai muiden yhtiöiden osakkeita tai muita rahoitusvälineitä, jos heidän hallussaan on tietoja, joita ei ole vielä julkistettu markkinoilla ja jotka voivat julki tullessaan vaikuttaa merkittävästi kyseisten rahoitusvälineiden tai niihin liittyvien rahoitusvälineiden arvoon. Työntekijät eivät saa myöskään neuvoa muita ostamaan tai myymään kyseisiä rahoitusvälineitä.

Merkittävät julkistamattomat tiedot voivat olla positiivisia tai negatiivisia. Sisäpiiritiedoiksi voidaan katsoa esimerkiksi taloudelliset katsaukset, joita ei ole vielä julkistettu, fuusioita tai yritysostoja koskevat tiedot, suuret yritysmyynnit, osingonjakokäytäntöjen muutokset tai muutokset yrityksen johdossa.

Jos et ole varma, voidaanko hallussasi olevat tiedot katsoa sisäpiiritiedoiksi, kysy neuvoa sijoittajasuhdeosastolta tai lakiosastolta.

Sisäpiiritietoja ei saa koskaan luovuttaa Yaran ulkopuolisille henkilöille, ei edes perheenjäsenille tai ystäville. Niistä ei saa myöskään keskustella sellaisten kollegojen kanssa, jotka eivät työssään tarvitse näitä tietoja.

Sisäpiirikauppaan osallistuminen on monien toimintamaidemme arvopaperilainsäädännön vastaista. Näiden lakien rikkominen voi johtaa siviili- ja/tai rikosoikeudellisiin rangaistuksiin.

12.3 Rahanpesu

Rikosten tarkoituksena on useimmiten rahan hankkiminen rikolliselle taholle. Rahanpesu tarkoittaa toimia, joilla voidaan häivyttää rikollisilla menetelmillä hankittujen rahojen alkuperä.

Rahanpesu on laitonta Norjassa ja useimmissa muissa maissa. Yara ei salli rahanpesua ja pyrkii ennaltaehkäisevin toimin estämään tahattoman osallisuutensa siihen liittyvään toimintaan.

12.4 Rahavarat

Käytä Yaran rahavaroja harkiten liiketoiminnassa, liikematkoilla ja liiketoimintakumppaneille järjestetyissä tilaisuuksissa. Rahoja on käytettävä vastuullisesti ja vain liiketoimintatarkoituksiin. Jokaisen on omalta osaltaan varmistettava, että Yaran rahavaroista pidetään asianmukaisesti kirjaa ja niiden käyttöä seurataan väärinkäytön ja varkauksien ehkäisemiseksi.

13 Yhtiön tietojen suojaaminen

Yara sekä sen liiketoimintakumppanit ja osakkeenomistajat luottavat siihen, että Yaran työntekijät suojaavat yhtiön omaisuutta kaikin tavoin. Kaikki Yaran työntekijät ovat vastuussa sekä yhtiön fyysisen omaisuuden (kuten tarvikkeet, tuotteet, laitteet ja rahavarat) että immateriaalioikeuksien suojaamisesta kaikissa tilanteissa.

13.1 Luottamukselliset ja ehdottoman luottamukselliset tiedot

Kaikkien työntekijöiden tulee omalta osaltaan huolehtia siitä, etteivät asiattomat sisäiset tai ulkopuoliset henkilöt pääse käsiksi Yaran luottamuksellisiin tietoihin. Luottamukselliset ja ehdottoman luottamukselliset tiedot ovat yleensä tietoja, jotka eivät ole julkisia ja jotka ovat erityisen arkaluonteisia Yaran, sen työntekijöiden tai liiketoimintakumppanien kannalta. Tietojen luvaton luovuttaminen eteenpäin voi aiheuttaa haittaa Yaralle tai sen liiketoimintakumppaneille. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi strategiset tiedot, kuten liiketoimintasuunnitelmat, markkinointi- ja myyntitiedot, sopimukset, tuotekehityssuunnitelmat, fuusioita ja yritysostoja koskevat tiedot, väliraportit sekä tekniset suunnittelutiedot. Tällaisten tietojen luovuttaminen eteenpäin voi aiheuttaa haittaa Yaran liiketoiminnalle tai maineelle sekä vaikuttaa Yaran tai sen liikekumppaneiden osakkeiden hintaan. Tietojen salassapidosta täytyy siis huolehtia edellyttäen, ettei laki valtuuta tai edellytä luovuttamaan niitä eteenpäin.

Lisätietoja on tietojenkäsittelykäytännössä.

Yaran työntekijänä voit ehkäistä Yaran sisäisten tietojen luvatonta käyttöä seuraavasti:

- Ota aina huomioon sijaintisi ja se, voiko joku kuunnella puheitasi. Vältä luottamuksellisista tiedoista keskustelemista julkisilla paikoilla, kuten lentokoneessa, junassa tai hississä.
- Noudata asianmukaisia asiakirjojen hallintamenettelyjä varmistamalla, että tiedot on suojattu asianmukaisesti varastoinnin ja jakelun aikana.
- Muista, että sähköpostiviestien luvaton välittäminen rikkoo salassapitovaatimuksia. Tämä koskee myös viestien välittämistä omaan henkilökohtaiseen osoitteeseesi.
- Varmista ennen luottamuksellisten tietojen jakamista, että asianmukainen salassapitosopimus on tehty.
- Hävitä luottamuksellisia tietoja sisältävät tulostetut asiakirjat laittamalla ne lukittuun roska-astiaan tai käyttämällä paperisilppuria.
- Älä jaa Yaran arkaluontoisia tietoja sosiaalisessa mediassa tai ulkoisilla kanavilla.
- Älä tallenna Yaran arkaluontoisia tietoja ulkoisiin pilvitallennuspalveluihin, kuten Dropboxiin tai Google Documentsiin.
- Ulkoisiin tallennusvälineisiin tallennettavat arkaluontoiset tiedot on suojattava luvattomalta käytöltä IT-osaston tarjoamalla tietojensuojaustyökalulla (Azure Information Protection) tai varmistamalla, ettei tietoja jätetä koskaan vartioimatta. Tämä ei koske vain tietokoneita ja kannettavia, vaan myös USB-muistitikkuja, CD- ja DVD-levyjä sekä älypuhelimia.

Meillä on velvollisuus suojata myös asiakkaiden ja liiketoimintakumppanien haltuumme uskomat luottamukselliset tiedot. Kumppanien tai asiakkaiden tietoja ei saa koskaan välittää ulkopuolisille, ellei laki siihen valtuuta tai sitä edellytä.

13.2 Immateriaalioikeudet

Immateriaalioikeudet kuuluvat Yaran arvokkaimpaan omaisuuteen. Yaran immateriaaliomaisuus koostuu Yaran liiketoimintaideoista tai -tiedoista, kuten ainutlaatuisista tuotteista tai menetelmistä sekä yksinoikeudellisista tiedoista. Näitä ovat esimerkiksi liikesalaisuudet, tietotaito, patentit, tavaramerkit ja tekijänoikeuksilla suojatut materiaalit. Huomaa, että työsuhteesi aikana syntynyt tai kehitetty immateriaaliomaisuus on Yaran omaisuutta, mikäli toiminta liittyy Yarassa tehtyyn työhön.

Työntekijöiden on kunnioitettava Yaran ja muiden osapuolten immateriaalioikeuksia ja noudatettava kaikkia sovellettavia lakeja, jotka koskevat Yaran ja sen liiketoimintakumppanien immateriaalioikeuksia. Työntekijöiden on kunnioitettava myös ilmais- ja julkisohjelmia koskevia käyttöoikeuksia.

13.3 Elektroniset laitteet

Elektronisia laitteita tulee käyttää harkiten. Kaikki Yaran elektronisiin järjestelmiin tallennetut arkaluonteiset ja luottamukselliset tiedot on suojattava. Yhtiön tietokonelaitteet on suojattava salasanalla, jota ei saa paljastaa kenellekään – ei edes kollegoille.

Yhtiön IT-järjestelmissä ei pidä luoda, käsitellä, tallentaa, tulostaa, kaupitella tai lähettää loukkaavaa tai sopimatonta materiaalia. Tekijänoikeuksien alaista materiaalia, kuten musiikkia, elokuvia tai kirjoja, ei saa tallentaa Yaran elektronisiin laitteisiin. Lisätietoja on käyttäjää koskevissa käytännöissä.

Vaikka Yara onkin tietoinen siitä, että yhtiön omistamia tietokoneita ja muita IT-laitteita saatetaan silloin tällöin käyttää yksityisiin tarkoituksiin, laitteet on tarkoitettu ammatilliseen käyttöön. Ole erityisen varovainen käyttäessäsi yhtiön tietokoneilla ja IT-järjestelmissä sosiaalista mediaa tai viihdepalveluja.

Jos Yaran tietoja sisältävä elektroninen laite häviää, ilmoita siitä IT-osastolle, jotta kaikki laitteessa olevat tiedot voidaan poistaa etäyhteyden kautta.

14 Tietosuoja

Kollegoiden, asiakkaiden, toimittajien ja liiketoimintakumppanien yksityisyyttä ja henkilötietoja on suojeltava. Siksi on tärkeää, että kaikki henkilötietoja käsittelevät Yaran työntekijät ovat tietoisia sovellettavista vaatimuksista.

Yara on ottanut käyttöön Yaran Data Privacy Directives -tietosuojakäytännöt ja niihin liittyvät alikäytännöt, joissa määritetään kehykset henkilötietojen käsittelylle Yarassa. Yara Data Privacy Directives -tietosuojakäytäntöjen rikkomuksista voi seurata kurinpitotoimia, ääritapauksissa työsuhteen purkaminen.

Mitä henkilötiedot ovat?
Henkilötietoja ovat kaikki tunnistettuun tai tunnistamattomaan yksittäiseen henkilöön liittyvät tiedot, joita voidaan käyttää yksinään tai yhdessä muiden tietojen kanssa otettaessa yhteyttä yksittäiseen henkilöön tai paikannettaessa tai muuten tunnistettaessa hänet. Työntekijän tai asiakkaan nimi, puhelinnumero tai sähköpostiosoite ovat tavallisia esimerkkejä henkilötiedoista, kuten myös suoritusten arvioinnit, palkkatiedot, työtunnit, käyttäjäprofiili ja yksittäisen henkilön IT-resurssien käyttöä koskevat elektroniset toimintalokit.

Yhtiötä koskevat tiedot eivät itsessään ole henkilötietoja. Yhtiön edustajan (esimerkiksi asiakasedustajan) yhteystiedot ovat henkilötietoja, ja niitä on käsiteltävä sen mukaisesti. Jos henkilö on yksityisyrittäjä, hänen yhteystietonsa, nimensä ja ostotottumuksensa ovat myös henkilötietoja ja tiukkojen vaatimusten alaisia. Lisää esimerkkejä henkilötiedoista on Data Privacy -oppaassa, joka on saatavilla Pulsen tietosuojasivulla.

Kun käsittelet toisen henkilön henkilötietoja, niitä on suojeltava luvattomalta käytöltä ja estettävä niiden luovutus vahingossa noudattamalla Yaran Data Privacy Directives -tietosuojakäytäntöjä ja niihin liittyviä alikäytäntöjä. Tässä kontekstissa "käsitteleminen" tarkoittaa kaikkea henkilötietoihin liittyvää toimintaa tai henkilötietojen käyttöä, esimerkiksi rekisteröintiä, keräämistä, tallentamista, muuntamista, poistamista, luovuttamista ja henkilötietojen laittamista saataville muulla tavalla. Huomaa, että tietyillä vastuualueilla, kuten HR-, IT-, CRM- ja Digital Farming -alueella, on tiettyjä toimintatapoja, joiden mukaan henkilötietoja käsitellään.

Tietosuojaan liittyvä tärkeä periaate on, että henkilötietoja saa käyttää vain tiettyihin, täsmällisesti määritettyihin ja perusteltuihin tarkoituksiin. Tämä tarkoittaa sitä, että sinä Yaran työntekijänä saat kerätä, käyttää tai muuten käsitellä henkilötietoja vain tiettyihin, täsmällisesti määritettyihin ja perusteltuihin tarkoituksiin. Yaran toimintojen on objektiivisesti oikeutettava nämä tarkoitukset. Toinen tärkeä periaate on, että tiettyyn tarkoitukseen käytettyjä henkilötietoja voidaan käyttää uuteen toissijaiseen tarkoitukseen vain, jos uusi tarkoitus liittyy läheisesti alkuperäiseen tarkoitukseen, eikä ole ristiriidassa sen kanssa.

Jos olet tietojenkäsittelykäytännössä määritetty Information Owner -käyttäjä, sinun on oltava selvillä sinua koskevista tietyistä erikoisvaatimuksista, jotka on kuvattu Pulsen tietosuojasivulla. On erittäin tärkeää, että tutustut näihin vaatimuksiin. Jos sinulla on kysyttää roolistasi Information Owner -käyttäjänä, ota yhteyttä tietosuojapäällikköön tai paikalliseen tietosuojakoordinaattoriin.

Henkilötietojen käsitteleminen ja suojaaminen lain edellyttämällä tavalla on nyt tärkeämpää kuin koskaan. Tähän on syynä sekä digitalisoinnin ja ylipäänsä tietojen korkea arvo että EU:n uusi tietosuojalainsäädäntö (yleinen tietosuoja-asetus GDPR), joka tulee voimaan toukokuussa 2018. Organisaatioille, jotka eivät noudata yleistä tietosuoja-asetusta, voidaan langettaa tuntuvat sakot – jopa 4 % vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta tai 20 miljoonaa euroa – maineen vahingoittumisen lisäksi. Siksi on erittäin tärkeää, että henkilötietoja käsittelevät työntekijät noudattavat sovellettavia sääntöjä.

Jos haluat lisätietoja henkilötietojen käsittelemisestä, käy Pulsen tietosuojasivulla tai ota yhteyttä tietosuojapäällikköön tai paikalliseen tietosuojakoordinaattoriin.

15 Osakkeenomistajat ja yhteisö

15.1 Paikallisyhteisöjen tukeminen

Hyväntekeväisyystoiminnan tarkoituksena on tukea Yaran roolia yhteistyökumppanina globaalien haasteiden ratkaisemisessa kolmella painopistealueella: ruoka, luonnonvarat ja ympäristö. Lisäksi kaikki yhteisöinvestoinnit, lahjoitukset, sponsoroinnit ja apurahat tulee myöntää avoimesti ja läpinäkyvästi, dokumentoida seikkaperäisesti ja perustaa oikeudenmukaisiin ja objektiivisiin kriteereihin.

Yara harjoittaa sponsorointia kolmella eri tasolla: konsernitasolla, kansallisesti ja paikallisesti.

Konsernitason ja kansallisen tason toiminnot liittyvät lähinnä Yaran ydinliiketoimintaan, kun taas paikallisen tason toiminnot eivät välttämättä liity liiketoimintaan vaan kuvastavat pikemminkin Yaran roolia paikallisyhteisön arvokkaana tukijana.

- Konsernitason sponsoroinnista päättää yrityksen johtotiimi viestintä- ja brändiosaston esitysten perusteella.
- Kansallisesta sponsoroinnista päättää kansallinen johto, esimerkiksi maajohtajat, viestintä- ja brändiosaston tuella.
- Paikallisesta sponsoroinnista päättää paikallisen liiketoimintayksikön johto.

Yhteisöinvestoinnin, lahjoituksen tai sponsorointi-päätöksen tekijä tai sponsoroinnin toteuttaja vastaa prosessin ja lopputuloksen eettisyydestä. Tällöin tulee varmistaa

- ettei lahjoitukseen liity lahjontaa tai korruptiota eikä sitä voida katsoa sellaiseksi
- ettei toimintaan liity todellista tai mahdollista eturistiriitaa tai sellaiseksi katsottavaa tilannetta

- että toiminta on vastuullista ja avointa ja että varoja käytetään aiotulla tavalla – toisin sanoen lahjoituksia tulee hallita ja valvoa säännöllisesti
- ettei lahjoituksia kohdisteta viranomaiselle (tai heitä lähellä olevalle taholle), joka valvoo Yaran liiketoimintaa tai joka pystyy vaikuttamaan siihen, eikä tämän eduksi
- että lahjoitus on kaikilta osin toiminnan asianmukaisuuden taustaselvitystä (Integrity Due Diligence, IDD) koskevan menettelyn mukainen.

Paikallisyhteisöjen tukemisessa opastaa viestintä- ja brändiosasto.

Työntekijöitä kannustetaan tukemaan paikallisia hyväntekeväisyyskohteita joko rahallisesti tai muina lahjoituksina, vapaaehtoistyönä tai teknisen avunannon muodossa. Tällöin on kuitenkin erittäin tärkeää varmistaa, ettei henkilökohtaisia lahjoituksia katsota Yaralta saaduiksi tai Yaran tukemiksi.

15.2 Lobbaus

Yaran on tärkeää tuoda julki kantansa asiakkaitaan, osakkeenomistajiaan ja paikallisyhteisöjään koskevissa asioissa. Tässä Yara saattaa käyttää apuna lobbaajia. Edellytyksenä on, että lobbaajat ilmoittavat edustavansa Yaraa kanssakäymisessään valtion viranomaisten, elinten tai organisaatioiden kanssa. Lobbaajat katsotaan välittäjiksi (lisätietoja on kohdassa 10.1 Välittäjät: Yaran puolesta toimiminen).

Lobbaajia koskevat tiukat säännöt, ja vain viestintä- ja brändiosasto voi palkata lobbaajia ylemmän johdon erityisluvalla. Lobbaajien on noudatettava kaikkia sovellettavia lakeja ja asetuksia.

15.3 Poliittinen toiminta ja sellaisen tukeminen

Yara kannustaa kaikkia käyttämään oikeuttaan osallistua poliittiseen keskusteluun. Oma poliittinen toiminta täytyy kuitenkin hoitaa omalla ajalla ja kustannuksella. Työntekijöiden on varmistettava, että heidän henkilökohtaiset poliittiset tavoitteensa ja lahjoituksensa eivät muodosta eturistiriitaa Yaran kanssa.

Yara ei anna lahjoja, lahjoituksia tai muuta tukea poliittisille puolueille tai yksittäisille poliitikoille.

Yhtiön varoja ei saa koskaan lahjoittaa suoraan millekään poliittiselle puolueelle, henkilölle, joka toimii julkisessa virassa tai hakee sellaiseen, tai millekään muulle poliittiselle, uskonnolliselle tai ideologiselle taholle. Työntekijät eivät saa myöskään olla yhteydessä viranomaisiin[1] politiikkaan liittyvissä asioissa tai osallistua poliittiseen toimintaan Yaran puolesta muutoin kuin paikallisen lain, sovellettavien alueellisten käytäntöjen sekä Yaran viestintä- ja brändiosaston ohjeiden mukaisesti.

Lisätietoja saat tarvittaessa esimieheltäsi, viestintä- ja brändiosastolta tai Ethics and Compliance -osastolta.

15.4 Yaran julkinen tiedottaminen

On erittäin tärkeää, että Yara viestii yleisölle yhtenäisesti ja arvovaltaisesti. Siksi vain valtuutetut edustajat ja erillisen valtuutuksen saaneet henkilöt voivat puhua medialle tai sijoitusanalyytikoille Yaran puolesta. Tästä kerrotaan lisää yksityiskohtaisissa ohjeissa ja Toimintastandardissa, joka on tarkoitettu oppaaksi Yaran edustamiseen tapahtumissa, kuten messuilla tai konferensseissa. Nämä asiakirjat löytyvät viestintä- ja brändiosastojen Pulse-sivuilta.

15.5 Henkilökohtainen käytös sosiaalisessa mediassa

Toimintastandardi sisältää myös yksityiskohtaisia ohjeita sosiaalisen median käytöstä. Toimintastandardi löytyy viestintä- ja brändiosastojen Pulse-sivuilta sekä kuvakkeena Yaran tietokoneiden työpöydältä.

[1] Katso määritelmä kohdassa 9.3 Viranomaiset

16 Neuvojen pyytäminen ja ongelmista ilmoittaminen

16.1 Neuvojen pyytäminen

Jos olet epävarma jostakin liiketoimintapäätöksestä, sinulla on oikeus ja velvollisuus kysyä siihen neuvoa. ”En tiennyt” ei kelpaa puolustuksesi Code of Conduct -ohjeen vastaisissa päätöksissä.

Kun tarvitset neuvoja, ota aina ensin yhteyttä esimieheesi.

Voit ottaa yhteyttä myös erilaisiin tukitoimintoihin:

- Jos ongelma liittyy toiminnan eettisyyteen ja vaatimustenmukaisuuteen, ota yhteyttä Ethics and Compliance -osastoon joko suoraan osoitteessa ethics@yara.com tai paikallisen eettisestä toiminnasta vastaavan päällikön kautta. Eettisestä toiminnasta vastaavien päälliköiden yhteystiedot löytyvät Ethics and Compliance Pulse -sivuilta.

- Jos ongelma liittyy johonkuhun henkilöön, ota yhteyttä henkilöstöosastoon joko paikallisesti tai yhtiötasolla tapauksen luonteesta riippuen.

- Jos kyseessä on juridinen ongelma, kuten sanktio, kilpailun rajoittaminen, tietosuoja tai liiketoimintakumppanien kanssa tehtävien sopimusten sanamuoto, ota yhteyttä lakiosastoon.

- Jos ongelma liittyy terveyteen, ympäristöön, turvallisuuteen tai laatuun, ota yhteyttä HESQ-osastoon.

Yksityiskohtaisempia tietoja monista tässä asiakirjassa käsitellyistä aiheista on myös kunkin osaston Pulse-sivuilla.

Muista, ettei Ethics and Compliance -osasto voi tehdä liiketoimintapäätöksiä puolestasi. Kaikki liiketoimintapäätökset tehdään viime kädessä liiketoiminnoissa. Ethics and Compliance -osasto tukee kuitenkin päätöksenteossa antamalla neuvoja ja tarjoamalla lisäresursseja tarpeen mukaan.

Pyydä neuvoa

Eettinen neuvontapuhelin

Ethics and Compliance Pulse -sivut

ethics@yara.com

16.2 Ongelmasta ilmoittaminen

Jos epäilet tai havaitset toimintaa, joka rikkoo Code of Conduct -ohjetta, Yaran käytäntöjä ja menettelytapoja tai lakeja ja asetuksia, sinulla on velvollisuus ilmoittaa siitä. Yaralla on velvollisuus tutkia kaikki tehdyt ilmoitukset.

Kun teet ilmoitusta rikkomuksesta, ota aina ensin yhteyttä esimieheesi. Ilmoitus on tehtävä mahdollisimman pian. Jos arvelet, ettei ilmoitustasi ole käsitelty asianmukaisesti, ota yhteyttä suoraan Ethics and Compliance -osastoon tai paikalliseen eettisestä toiminnasta vastaavaan päällikköön.

Huomaa, että voit tehdä ilmoituksen myös mahdollisista rikkomuksista – sinun ei toisin sanoen tarvitse tietää kaikkia tosiasioita tai olla sataprosenttisen varma väärinkäytöksistä. Ilmoituksen perusteeksi riittää kohtuullinen syy epäillä väärinkäytöstä. Ainoa ehto on, että teet ilmoituksen hyvässä uskossa ja kerrot täysin rehellisesti tietosi tai epäilyksesi.

Jos epäilet väärinkäytöstä mutta arvelet, että yhtiö on jo tietoinen tilanteesta, sinun kannattaa ottaa asiasta selvää, ennen kuin päätät olla tekemättä ilmoitusta.

Jos tapauksen luonne sitä edellyttää, voit ottaa yhteyttä suoraan Ethics and Compliance -osastoon. Toimi näin esimerkiksi silloin, jos epäilet esimiestäsi väärinkäytöksestä, esimiehesi ei käsittele asianmukaisesti aiemmin ilmoittamaasi tapausta, väärinkäytöksessä on mukana yrityksen johtoa, pelkäät rangaistusta tai ongelma liittyy siihen, miten jokin toinen tukitoiminto on käsitellyt ilmoitustasi.

Voit ilmoittaa ongelmista nimettömästi Eettiseen neuvontapuhelimeen. Neuvontapuhelimeen voi soittaa ympäri vuorokauden viikon jokaisena päivänä yli 50 kielellä. Joissakin maissa numero on ilmainen paikallinen puhelinnumero. Maakohtaiset ohjeet neuvontapuhelimeen soittamisesta ovat Ethics and Compliance Pulse -sivuilla.

Voit tehdä ilmoituksen myös täyttämällä verkkolomakkeen. Molempia tapoja käytettäessä Ethics and Compliance -osasto pystyy ottamaan ilmoituksen tekijään yhteyttä nimettömästi palveluntarjoajan kautta.

On kuitenkin suositeltavaa, että annat omat yhteystietosi ilmoituksen yhteydessä. Näin ilmoitus voidaan käsitellä nopeammin ja täsmällisemmin. Kaikki ilmoitukset käsitellään joka tapauksessa täysin luottamuksellisesti.

Jos haluat tehdä ilmoituksen omalla nimelläsi, voit ottaa yhteyttä suoraan Ethics and Compliance -osastoon osoitteessa ethics@yara.com tai paikalliseen eettisestä toiminnasta vastaavaan päällikköön. Ilmoituksesi käsitellään luottamuksellisesti. Yhteystiedot ja lisätiedot Eettisestä neuvontapuhelimesta ovat Ethics and Compliance Pulse -sivuilla.

Voit myös tehdä ilmoituksen suoraan henkilöstö-, laki- tai HESQ-osastolle, jos rikkomuksen luonne sitä edellyttää.

Väärinkäytösten seurauksista kerrotaan kohdassa Kurinpitotoimet.

16.3 Ei rangaistuksia

Yara ei salli rangaistusten kohdistamista henkilöihin, jotka ovat tehneet ilmoituksen todellisesta tai epäilemästään rikkomuksesta hyvässä uskossa. Sama koskee henkilöitä, jotka kieltäytyvät noudattamasta Code of Conduct -ohjeen, Yaran käytäntöjen ja menettelytapojen tai lakien ja asetusten vastaisia ohjeita. Norjan ja monien muidenkin maiden lainsäädäntö suojaa niitä, jotka tekevät ilmoituksen hyvässä uskossa. Lain mukaan ilmoituksen tekijän rankaiseminen on sekä laiton että rangaistava teko.

Rangaistukset ovat erittäin vakava asia, ja niiden estäminen on Ethics and Compliance -osaston tärkeysjärjestyksessä etusijalla. Seuraamme tehtyjen ilmoitusten käsittelyä ja niitä seuraavia tilanteita varmistaaksemme, ettei niihin liity virallisia tai epävirallisia rangaistuksia. Jos pelkäät rangaistusta, sinun kannattaa tehdä ilmoitus suoraan Ethics and Compliance -osastolle tai nimettömästi Eettisen neuvontapuhelimen kautta. Meille on tärkeää, että kaikki voivat kertoa vapaasti huolenaiheistaan.

Ilmoituksen tekeminen hyvässä uskossa tarkoittaa sitä, että kerrot kaiken tiedossasi olevan, jonka uskot todeksi, vaikka toimisitkin nimettömästi. Myös epäilyksistä voi ilmoittaa hyvässä uskossa, vaikka ne osoittautuisivatkin myöhemmin perusteettomiksi. Aiheettomien ilmoitusten tahallinen tekeminen (esimerkiksi valheellisten väitteiden esittäminen tietoisesti) johtaa kurinpitotoimiin.

Lisätietoja ilmoitusten tutkintaprosessista on Ethics and Compliance Pulse -sivuilla.

16.4 Hyvien päätösten tekeminen

Jos joudut tiukan päätöksen tai eettisen ongelman eteen, mieti seuraavia seikkoja:

- Onko kyseinen toiminta paikallisten lakien ja asetusten sekä Norjan korruption vastaisten lakien mukaista?
- Onko kyseinen toiminta Yaran käytäntöjen ja menettelytapojen, mukaan lukien Code of Conduct -ohjeen, mukaista?
- Onko kyseinen toiminta oikeudenmukaista ja eettistä? Uskotko, että päätöksellä on hyvät seuraukset?
- Oletko pyytänyt neuvoa ja tukea esimieheltä tai muulta Yaran resurssilta?

Sinun on pystyttävä vastaamaan näihin kaikkiin kysymyksiin kyllä. Jos näin ei ole tai olet epävarma, älä osallistu kyseiseen toimintaan. Kysy sen sijaan neuvoa kohdassa Neuvojen pyytäminen kuvatulla tavalla.

17 Eettisen ja vaatimustenmukaisen toiminnan työkaluja

Saatavilla on useita lisätyökaluja, jotka auttavat oikeiden päätösten teossa.

17.1 Ethics and Compliance Pulse -sivut

Ethics and Compliance Pulse -sivuilla on yksityiskohtaiset tiedot useimmista tässä asiakirjassa käsitellyistä aiheista.

17.2 Verkkokurssi

Katso Yaran interaktiivinen Code of Conduct -verkkokurssi. Se on saatavilla Yara Learning -alustalla, ja siinä on lisää käytännön neuvoja tässä asiakirjassa käsiteltyihin aiheisiin. Kurssi on pakollinen kaikille työntekijöille, joilla on Yara Learning -käyttöoikeus. Sillä käsitellään monia aiheita, kuten taustaselvitysmenettelyä, ihmisoikeuksia, liiketoimintakumppaneita, korruptiota, henkilökohtaista käytöstä, voitelurahoja, lahjoja ja edustustapahtumia.

17.3 Eettisyyttä ja vaatimustenmukaisuutta käsittelevä koulutus

Ethics and Compliance -osasto järjestää räätälöityjä, vuorovaikutteisia koulutuksia, joihin osallistuu vuosittain tuhansia työntekijöitä. Jos saat kutsun koulutukseen, siihen osallistuminen on pakollista.

Voit myös pyytää koulutusta omalle osastollesi suoraan paikalliselta eettisestä toiminnasta vastaavalta päälliköltä tai Ethics and Compliance -osastolta.

17.4 Ohjetiedotteet

Ohjetiedotteissa annetaan tarkempia käytännön neuvoja joistakin Code of Conduct -ohjeen aiheista. Tiedotteissa käsitellään muun muassa seuraavia aiheita:

- voitelurahat
- eturistiriidat
- agentit ja välittäjät
- julkiset tarjouskilpailut
- sopimusten hallinta.

Ohjetiedotteet löytyvät Ethics and Compliance Pulse -sivuilta.

Muistiinpanoja:

Yara International ASA
Drammensveien 131
N-0277 Oslo
Norway
Puhelin: +47 24 15 70 00
Faksi: +47 24 15 70 01

© 2018 Yara. Kaikki oikeudet pidätetään.

Tammikuu 2018